

Upravništvo. Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelak. Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor. Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje. Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Racuni pri pošti dek. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.42, Praga čisto 75.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izjaha vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25,—
Za inozemstvo Din 40,—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Nemčija in Japonska

Zvezna pogodba med Nemčijo in Japonsko je vnovič obrnila pozornost mednarodne javnosti na Daljni vzhod, saj je ta del sveta še vedno pravi sod smodnika, o katerem se nikdar ne ve ali ne bo zdaj, zdaj eksploziral. Že leta sem se pojavljala pred našimi očmi od časa do časa manjše eksplozije, za katerih vsako ostane občutek, da grozijo in se pripravljajo hujše. Glavno vlogo v tej napeti igri ima Japonska, pa je zaradi tega na dlani, kako velikega pomena je ravno za njo zveza z Nemčijo, ki naj veže roke najopasnemu japonskemu protigralcu. Sklep pogodbe med obema močnimi veleislama bo zato še stopnjeval razburjenje ob vodah Tihega oceana, pa seveda tudi drugod.

V zadnjem času se množijo znaki, da je na Daljnem vzhodu v pripravi akcija, ki naj zopet pomakne za nekoliko dalje japonsko okupacijo. Japonci stremijo po ekspanziji pred vsem v Notranji Mongoliji, ki leži ob južozapadnih mejah Mandžurije in na severno zapadnem obrobju Kitajske. Res gre pri tem za ozemlje, ki je po sebi skoro brez vrednosti, toda važno je zaradi tega, ker bo preprečilo, ako pride pod japonsko oblast, stik med sovjetsko Rusijo in Kitajsko. Vrh tega bo to ono ozemlje, s katerega naj izhajajo nadaljnji poskusi za odcep Zunanje Mongolije izpod ruskega vpliva, vse skupaj pa naj služi kot osnova za poskus, ogroziti ruske pozicije v Sibiriji z boka.

Japonska pa stremi obenem tudi za tem, da se njen vpliv razširi še bolj na pravo Kitajsko, zlasti na onih pet severnih provinc, ki so se že z dotedanjim akcijo oddaljile od Nankinga. Vendar je treba pri tem pripomniti, kako se ponavljajo v zadnji dobi vesti o napredkuji reorganizaciji nacionalne Kitajske. Končno je delo maršala Čangkajška začelo kazati sadove. Politično edinstvo Kine vedno napreduje in vojaška reorganizacija prav tako. Zlasti se po pravici naglašajo, kako se je Čangkajšku mojsrsko posrečilo, da je preprečil vojno med severom in jugom, pred nedavnim, ko je Japonska nahujskala Kanton, da se je vzdignil zoper Nanking. Res kitajska vojska še dolgo ne bo mogla biti kos japonski, toda polagoma bo prihajala čim dalje bolj v poštev, zlasti pa, ako vzamemo zraven še možnost zavezništva z Rusijo, ki postaja verjetnejša, odkar komunisti na kitajskih tleh samih Čangkajšku ni več nevarni. Prav gotovo pa je tako, da se pogoji za japonsko zmago v primeru oboroženega spopada na Daljnem vzhodu poslabšajo, čim bolj napreduje kitajska reorganizacija in rusko oboževanje.

V takih razmerah je lahko razumljivo, da je bila Japonski zelo dobrodošla zveza z Nemčijo, ki je vsaj zaenkrat enako huda nasprotnica Rusije. Tudi ako ne računamo, da bi se Nemčija direktno vplela v morebitni rusko-japonski spopad, bi že samo zaradi svojega prijateljstva in zavezništva z Japonsko vezala zelo velike sovjetske sile. In to je za Japonsko glavno.

Manj je vidno na prvi hip, kake koristi si obeta od zveze z oddaljeno azijsko veleislamo Nemčijo. Res so lahko moralne in prestižne koristi velikega pomena, vendar pa mnogi dvomijo, da bi bile samo one odločilne. Zato so se pojavile prav resne vesti, ki zatrjujejo, da ni bila objavljena vsaj vsebina sklenjenih pogodb, marveč da obstoja tudi tajen dodatek, ki govori o razdelitvi gospodarskih in političnih interesnih sfer v pacifiškem območju.

Prvih deset let po vojni se je zdela skoro po sebi umljivo, da se bo prihodnja velika vojna bila ob Tihem oceanu in da bosta glavna nasprotnika Japonska in Amerika. Situacija se je potem bistveno spremenila. Združene države so se umaknile na svoje ameriške pozicije in dale Filipinom samostojnost. S tem preokretom so evropske države, ki so ob Pacifiku protijaponsko zainteresirane, izgubile svojo najmočnejšo oporo. Zaskrbljeni so postali zlasti britanski dominioni, nervozna pa tudi Anglija sama, ki jo Japonska bolj in bolj izpodriva s kitajskega trga. Izraz tega vznemirjenja je bil sklep, da se močno utrdi Singapur in izgradi v ogromno pomorsko bazo za celotno pozicijo ob Tihem oceanu. Tudi druge evropske države, med njimi zlasti Holandska, ki se bojijo japonske ekspanzije, so z zadoščenjem pozdravile britanske obrambne ukrepe, smatrajoč jih tudi kot garancijo lastne varnosti.

Ako se obstini vest o razdelitvi interesnih sfer ob Tihem oceanu med Nemčijo in Japonsko, potem vznemirjenje zaradi sklenjenih pogodb ne bo ostalo omejeno na sovjetsko Rusijo, marveč bo zajelo tudi velik del ostale Evrope, v prvi vrsti Anglijo. V Berlinu to seveda dobro vedo, pa je težko reči, ali so res prevzeli ta riziko. Zato bo treba na podtrditve poročil o tajni dodatni pogodbi še počakati.

Povratek dr. Schachta iz Male Azije

Teheran, 27. novembra. AA. Predsednik nemške državne banke dr. Schacht je včeraj odprtel v letalce iz Bagdada v Nem-

RAZGOVORI NA ČRTI LONDON-WASHINGTON

Tudi v Zedinjenih državah so zaradi najnovejšega razvoja dogodkov na Pacifiku vznemirjeni in v velikih skrbih

London, 27. novembra. b. Iz zanesljivega vira se doznava, da je zaradi sklenitve nemško-japonske zveze že prišlo do prvih uradnih kontaktov med Londonom in Washingtonom. Včeraj in danes so bili intenzivni telefonski razgovori med obema prestolnicama zaradi izpremenjenega položaja v Tihem morju, kjer je novi sporazum zrušil dosedanje ravnotežje veseli, na katerem je bila tudi Amerika živo zainteresirana. V tukajšnjih uradnih krogih nihče ne izključuje možnosti tesnejše naslonitve Velike Britanije na Zedinjene države, ker jo narekuje v sedanjem položaju življenjska potreba obeh imperijev, ki ne moreta več mirno in brez zaskrbljenosti gledati na sedanji razvoj dogodkov na Pacifiku, kjer se je sedaj ekspanzivni Japonski pridružila še nič manj ekspanzivna Nemčija.

Poročila iz Washingtona dokazujejo, da se je tudi Ameriki polastila velika zaskrbljenost in da iščejo v Washingtonu stikov in naslonitve na Anglijo in Francijo, da bi se s tem parirala zveza Berlin - Tokio, kateri se utede pridružiti še Rim.

Kako presoja položaj v Angliji

Oseba, ki stoji zelo blizu Foreign Officeu je danes takole označila položaj: Sklenitev protikomunističnega sporazuma med Nemčijo in Japonsko je v britanskih uradnih krogih zbudila veliko zaskrbljenost in ga je britanska vlada zelo neugodno sprejela. Temu psihološkemu razpoloženju je treba iskati naslednje vzroke:

1. Berlin in Tokio sta sklenila protikomunistično zvezo navzlic angleškemu svarilom, da ne bo Velika Britanija nikdar dopustila razcepa v dva ideološka tabora — fašizem in komunisti.
2. Nemčija in Japonska sta s to svojo pogodbo poslabšali izgled za splošno omiljenje evropske napetosti, za kar se je Velika Britanija ves poslednji čas z vso silo zavzemala.
3. Nemčija in Japonska sta ustvarili s svojim sporazumom zelo nevarno psihološko stanje po vsem svetu.
4. Nemčija meri še posebej na Čehoslovaško.
5. Nevarna je tudi razdelitev gospodarskih interesnih sfer v holandski Indiji, ker ustvarja trenje na Daljnem vzhodu in pre-

Zakaj Ribbentrop in ne Neurath

Berlin, 27. novembra. b. Dejstvo, da je nemško-japonski sporazum podpisal nemški poslanik v Londonu Ribbentrop, je zbudilo v tukajšnjih diplomatskih krogih veliko pozornost. V splošnem prevladuje mnenje, da je Nemčija hotela s tem sama oslabiliti pomen novega pakta, pri čigar podpisu nista sodelovala niti Hitler niti zunanji minister Neurath. Nekateri domnevajo, da je bila to preračunana gesta napram Angliji in Ameriki, napram katerima je hotela Nemčija poudariti, da ne gre morda za kako vojaško zvezo med Berlinom in Tokio, temveč za navaden ideološki dogovor, ki bi ga namesto Ribbentropa podpisal lahko tudi še nemške policije, ker gre v bistvu le za pobijanje nevarnega rovarjenja kominterne, ne pa morda za zvezo dveh držav proti tretjim državam. Sprito stalnega nemškega zadrževanja, da sta kominterne in Sovjetska unija eno in isto, bo pa ta teza v mednarodnem svetu težko vzdržljiva.

Po mnenju drugih se spet zdi zelo verjetno, da je hotel Hitler z Ribbentropovo navzočnostjo pri podpisu poudariti nasproti Londonu veliko upoštevanje nemškega londonskega poslanika in najvišjih rajhovskih krogih. Iz zanesljivega vira se doznava, da v nemškem zunanjem ministrstvu in v nemški vojski nikakor ne gledajo z navdušenjem čedalje večjo zaostritvev nemško-ruskih odnosov in da se je uradna Wilhelmsstrasse samo zaradi tega odtegnila podpisu pogodbe. Zanimivo je namreč, da nista podpisni ceremoniji prisostvovala niti državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Dieckhoff niti direktor političnega oddelka v istem ministrstvu, temveč manj pomembna podrejena osebnost.

Presenečeni Berlin

Berlin, 27. novembra. b. Sprito silnega odmeva, ki ga je imel podpis nemško-japonske protikomunistične pogodbe v vseh mednarodnih krogih, se pojavlja v Berlinu veliko presenečenje. Listi se spuščajo v dolge polemike z nekaterimi francoskimi, angleškimi ter drugimi glasovi o odmevih tega sporazuma, ki so toliko bolj ostre, ker se po prvih vtisih zdi, da svetovno mnenje obsoja nemški korak, ki ni pridobil Nemčiji niti enega novega prijatelja. Posebno ostru je »Berliner Börsen Zeitung«, ki napada Francijo, češ da spekulira v tem trenutku s splošnim odporom v Angliji proti razcepu Evrope v dva ideološka tabora, obenem pa se sama prizadeva, da ustvari med Parizom, Londonom in Washingtonom blok takozvanih »klasičnih demokracij«.

Italija pozdravlja protikomunistični pakt

Rim, 27. novembra. Agencija Stefani objavila, da je mednarodna javnost zelo simpatično sprejela podpis pogodbe med Nemčijo in Japonsko, ker je edini solidni temelj za obrambo proti boljševiški nevarnosti. Pri tem poudarja, da nima ta pogodba nobe-

naša konflikte na doslej več ali manj mirna svetovna področja.

Z velikim zadovoljstvom so v Londonu sprejeli na znanje, da je Poljska odbila nemško ponudbo za pristop k novemu paktu in da se je na isto stališče postavila tudi Rumunija, kakor je to razvidno iz izjave, ki jo je podal rumunski zunanji minister Antonescu na svoji poti v Varšavo.

Zbližanje Amerike z bivšimi zavezniki

New York, 27. novembra. AA. »New York Herald Tribune« meni o nemško-japonskem paktu, da predstavlja dejansko obrambno zvezo pred Rusijo in da se z njim ureja nemška podpora japonski ekspanzivnosti na Kitajskem. Pogodba utrjuje nemško postojanko v Evropi, in če se ji bo pridružila še Italija, bosta prišli Francija in Velika Britanija v položaj nevarnosti. Zveza med tremi državami bo še bolj poudarila nasprotje med dvema skupinama nasprotnih si držav in povečala možnost vojne. List misli, da bi mogel svetovni obseg pač potegniti Zedinjene države v novo svetovno vojno, pri čemer poudarja, japonske cilje v Nizozemski Indiji in prav, da obstoja japonsko-nemški dogovor o razdelitvi Nizozemske Indije v dve vplivnostni zoni, severno za Japonsko in južno na Nemčijo. Za Zedinjene države je neobhodno potrebno, da si utrdijo svoj strateški položaj na Filipinih. V zvezi s tem opozarja list na japonske ekspanzivne želje nasproti Filipinom in pravi: Ako nas je Nemčija hotela približati bivšim zaveznikom, ni mogla ničesar boljšega storiti. Nemčija je zato napravila veliko pogreško.

Južnoameriške države za protiboljševiški blok

Berlin, 27. novembra. o. Po vestih iz Buenos Airesa se namerava še te dni priključiti antikomunističnemu bloku več južnoameriških držav, ki jih neposredno ograja komunistična propaganda.

Razgovor Arita-Auriti

Tokio, 27. novembra. d. Zunanji minister Arita je imel sredi daljši razgovor z italijanskim poslanikom Auritjem. Govorila sta predvsem o japonsko-nemškem protikomunističnem sporazumu.

Izredna seja angleške vlade

London, 27. novembra. br. Ministrski predsednik Baldwin je sklical izredno sejo vlade, ki se je sestala ob 12.45. Ministri, ki so bili na službenem potovanju, so morali potovanje takoj prekiniti in se po najkrajši poti vrniti v London. V političnih krogih je ta izredna seja izzvala veliko pozornost. Predmet razprav ni znan, mislijo pa, da je sličenje seje v tesni zvezi s položajem, ki je nastal po objavi nemško-japonske pogodbe in v zvezi z razvojem dogodkov v Španiji.

Francija se posvetuje z Italijo

Pariz, 27. novembra. b. Iz krogov zunanjepolitične parlamentarne komisije se doznava, da se bo zunanji minister Delbos v začetku prihodnjega tedna posvetoval z italijanskim poslanikom glede nemško-japonske pogodbe in morebitnega italijanskega pristopa k tej zvezi. Tu je zbudilo pozornost poročilo japonskega oficijalnega lista »Asahi« iz Rima, po katerem je bil nedavni obisk japonskega poslanika v Rimu pri italijanskem zunanjem ministru grofu Ciano v neposredni zvezi z bližnjim italijanskim pristopom k nemško-japonski zvezi. Delbos bo ob tej priliki formalno vprašal italijanskega poslanika, ali se namerava Italija udeležiti prihodnjega zasedanja komisije DN za reformo pakta DN, ker je baže v zadnjem času izrazila svoje pomisleke zaradi uradnega zastopstva madriške vlade pri teh posvetovanjih, ki se začne 7. decembra t. l.

Maršalska konferenca v Moskvi

London, 27. novembra. o. »Daily Express« objavlja iz Moskve, da bo 3. decembra v Kremlju važna konferenca ruskih maršalov in Stalina. Razpravljali bodo predvsem o učinkih nemško-japon-

skega pakta. Kakor kaže, se bodo dogovorili o ukrepih za še večjo očitovitev Rusije.

Ruske represalije proti Japonski

Pariz, 27. novembra. o. Po vesteh iz Moskve je ruska vlada odpovedala ribarsko pogodbo z Japonsko in ožrepla Japonce tudi njihove pogodbene koncesije za eksploatacijo petroleja na rus'em Sahalinu. Prekinjena so tudi pogajanja za

Socialna kriza Francije

Delavstvo grozi zopet s splošno stavko, delodajalci pa hočejo zapreti svoje tovarne

Pariz, 27. novembra. obr. Francija se je znašla pred novo težko socialno krizo. Sporazum med delavstvom in delodajalci po zadnjih velikih stavkah in sabotažah je pomenil le začasno rešitev ter se je pričela sedaj nova, še hujša reakcija proti novemu socialnemu redu, ki ga vedno znova napoveduje ministrski predsednik Leon Blum.

Grožnje industrije

Med splošno delavsko zvezo in splošno zvezo delodajalcev, ki jo tvori po večini težka industrija, ter med delodajalci in Blumovo vlado na drugi strani se je napetost zadnje dni do skrajnosti povečala. Snodi je posetila Leona Bluma večja deputacija industrijev in mu sporočila, da je splošna zveza delodajalcev sklenila prekiniti z delavskimi organizacijami vsa pogajanja, dokler ne ukinejo vseh stavk in ne izpraznijo tovarn, ki so jih stavkajoči ponekod zasedli. Delodajalci tudi odklanjajo izvajanje vseh socialnih zakonov, zlasti tudi zakona o 40-urnem delu na teden, dokler delavstvo ne bo izvršilo prevzetih obveznosti in dokler vlada ne bo poskrbela, da se spoštujejo tudi drugi zakoni, zlasti načelo zasebne lastnine.

Vlada za uvedbo obveznega razsodišča

Blum je takoj po sprejemu te deputacije sklical izredno sejo ministrskega sveta, na kateri so proučili položaj, ki je nastal zaradi ofenzivne akcije delodajalcev. Sklenjeno je bilo, da bo vlada takoj predložila parlamentu zakon o obveznem razsodišču v vseh sporih med delavci in delodajalci, ki pa ga delodajalci odločno odklanjajo.

Močna armada v Avstriji

najboljše jamstvo za obrambo nemških pozicij ob Dunavu, pravi Berlin

London, 27. novembra. b. Dunajski dopisnik oficijoznih »Times« poroča o nekaterih podrobnih vprašanjih vojaškega značaja, o katerih se je govorilo ob priliki nedavne obiska avstrijskega državnega podtajnika dr. Schmidta v Berlinu. V berlinskih vojaških krogih so tedaj nasvetovali Avstriji ne samo oboževanje z nemskim orožjem, ki bi ga Nemčija pošiljala Avstriji v zameno za njene poljedelske produkte, temveč tudi število nujno potrebnega vojaštva, ki naj bi v mirnem času znašalo naj-

manj 80.000 mož, razdeljenih na 4 armadne zbornice in dobro oboževanih z vsem najmodernejšim orožjem. Se posebej so v Berlinu nasvetovali zgraditev večjega števila dobrih letal. Le pod temi pogoji se avstrijsko-nemsko prijateljstvo lahko še naprej povoljno razvija in Nemčija lahko še nadalje priznava avstrijsko samostojnost, ker bo prepričana, da bo močna avstrijska armada najboljše jamstvo za obrambo nemških pozicij ob Dunavu.

Manjši spopadi in praske okrog Madrida

Madrid, 27. novembra. br. Ker je general Franco ustavil svojo ofenzivo proti Madridu, že skoraj teden dni na madridskih frontah ni bilo večjih borb, pač pa se dan za dnem v raznih odsekih odgrajevajo manjši spopadi in praske, ki se končujejo običajno z uspehom braniteljev Madrida. Vlade čete so izkoristile sedanjo priliko za utrditev svojih postojank in so zgradile v vseh važnejših odsekih močno utrjene, deloma betnirane postojanke v več vrstah. Vse postojanke so zelo goste opremljene s takozvanimi napadalnimi gnezdi. To so posebno močno utrjene postojanke z večjim številom težkih strojnec ter z zalogami ročnih granat zasedene pa so po posebnih napadalnih oddelkih, ki prizadevajo nacionalističnim četam velike skrbi. Ker razpolagajo vladne čete z velikim številom strojnec, se je njihov položaj znatno okreplil, zlasti, ker je tudi letalstvo s podporo Rusije popolnoma obnovljeno in znatno ojačeno. Čete generala Franca se sedaj omejujejo v glavnem na to, da skušajo preprečiti z obsestreljevanjem in napadi zgraditev novih postojank. Tako je v teku noči in danšnjega dne prišlo do spopadov na cesti v Carabanchel, na Casa de Campo, pri Francoskem mostu ter pred univerzitetnim okrajem. Napadi Francovih čet so bili povsod odbiti. Posebno hud poraz so

doživeli nacionalisti pri Casa de Campo, kjer so vladne čete zaplenile 3 tanke, štiri pa uničile.

Vojno poročilo madriške vlade

Odbor za obrambo Madrida je objavil naslednji komunikat:

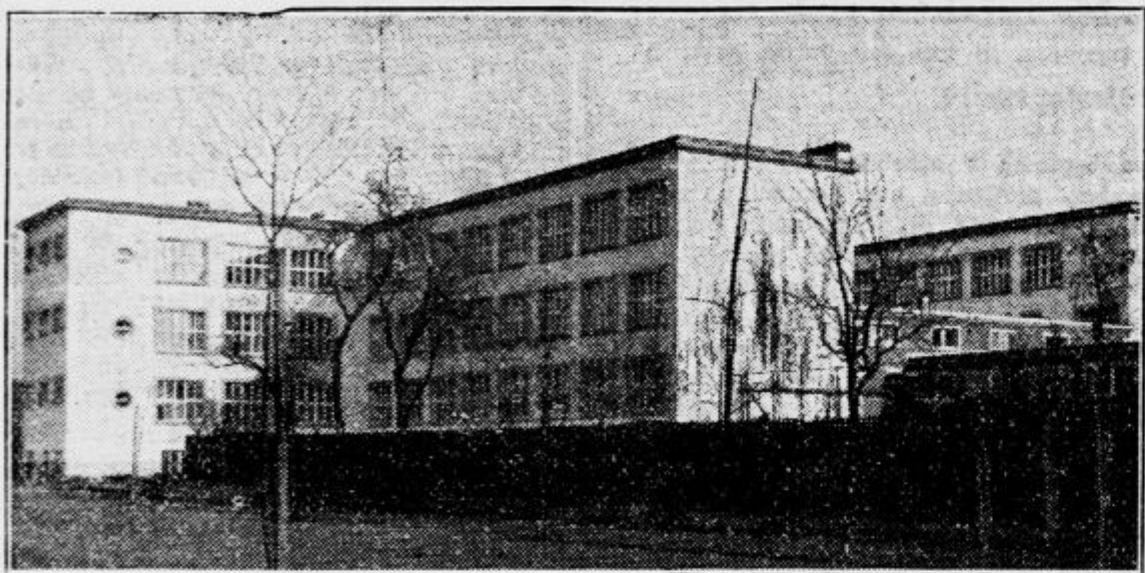
V zadnjih 24 urah ni nastopila nobena izprememba na postojankah madriške fronte, razen v odseku pri Carabanchelu, kjer so čete madriške obrambe zavzele več hiš, ki jih je sovražnik moral opustiti zaradi obsestreljevanja našega topništva. Neka vladna kolona nadaljuje prodiranje proti Talaveri brez posebnih težav.

Letalski napad na Cartageno

Salamanca, 27. novembra. br. Glavni stan generala Franca poroča: Dopoldne so tri eskadrilje po 10 bombnih letal izvršile večjo letalsko akcijo. Napadle so najprej Cartageno, kjer so letala hudo bombardirala luko, arzenal, velika vojaška skladišča in letališče. V cartagenski luki je bila zbrana skoraj vsa vladna mornarica. Tri vladne ladje so bile zadete od težkih letalskih bomb ter so se potopile ostale vladne vojni ladje pa so s polno paro odplule na odprto morje in se razkrpile.

Največja šola v državi

bo na narodni praznik svečano otvorjena v Mariboru

Maribor, 26. novembra. Na letošnji narodni praznik, 1. decembra bo slovesno otvorjena nova mariborska šolska palača, ki jo bo krasilo ime Viteškega kralja Udeinitelja. Nova šola bo največja v državi. Gradbeni stroški so bili 8 milijonov Din, sama oprema velja 650.000 Din. Načrte je napravil inž. arh. Černigoj, ki je tudi nadzoroval zidanje. Nova šola je bila zgrajena po sklepu prejšnjega mestnega sveta pod vodstvom župana dr. Frana Lipolda. Objavljamo nekaj podatkov:

Novo poslopje je skupna zgradba za 2 šoli in sicer za dekliško ljudsko ter za deško meščansko šolo. Telovadnica je skupna, ločeni za vsako šolo posebej pa so stranski prostori, ki spadajo k telovadnici to so slačilnice, stranišča in prhe.

Dekliška ljudska šola obsega 12 učilnic za po 50 učencev a pripadajočimi garderobami, nadalje številne kabinete, prostore upraviteljstva in učiteljstva, šolsko knjižnico z veliko čitalnico, v kleti pa kuhinjo s prostorno jedilnico za deco ter delavnico za rokotvorni pouk. V zgradbi dekl. narodne šole je nameščena nadalje kotlarna, centralne kurjave, katera greje obe zgradbi, ter dvosobno stanovanje šolskega sluga.

Deška meščanska šola obsega 11 učilnic, 1 fizikalno učilnico ter 2 risalnice, vse dimenzionirane za po 50 učencev za vsako učilnico. K temu pridejo potrebni prostori za upraviteljstvo, zborovalnica ter številni kabineti. V kleti deske mešč. šole sta 2 veliki delavnici s kabineti in shrambami ter ravnotako kakor v ljudski šoli šolska kuhinja s prostorno jedilnico za deco. Za šolskega sluga je v kleti dvo sobno stanovanje s pritlikinami.

Hodniki šolskih prostorov so 3 m široki, tlakovani z linolejem ter se razširijo ob

stopnišču v vsakem nadstropju na 10 m v dolžino in 8 m v širino, kjer je prostor za stalne šolske razstave, za katere so predvidene velike steklene omare.

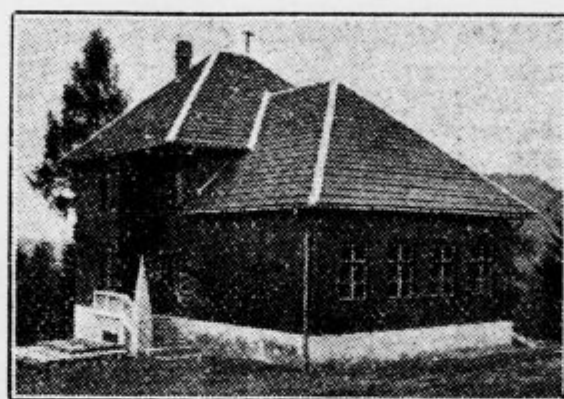
S posebno skrbnostjo je obdelana šolska učilnica in sicer tako glede na potrebe šolskega obrata kot na prijazno in zračno in svetli utis iste. Vzdolž vsake učilnice je nameščena šolska garderoba, ki je brezhibno ventilirana. Učilnice so parketirane. Učenci odložijo svoje površnike, pokrivala, dežnike in čevlje, preden vstopijo v učilnico ter se na ta način izogne vsemu izparivanju in kvarjenju zraka v razredu samem. Garderobe imajo vrata na smuk s protiuteži ter omogočajo odpiranje vrat s petroško minimalne sile. Vsak razred ima veliko vzdano omaro za šolske potrebščine. Šolske klopi so iz parjene upognjene bukovine, ki j svetlo lučene in daje vsaki učilnici večer in prijeten videz. Telovadnica je velika 12x24 m ter je opremljena z modernimi telovadbi ustrežajočo opremo. Slačilnice so dostopne za vsako šolo iz pritličja. Učencem je na razpolago 20 prh s toplo in mrzlo vodo. Vsa silikarija je izvedena v lahkih prozornih barvah, ki so pazno izbrane za harmoničen vtis gradbe.

Vsaka šola ima svoje šolsko dvorišče, razen tega pa skupno slavnostno dvorišče in letno telovadišče ob telovadnici. V osi slavnostnega dvorišča je postavljen nad 5 m visok spominski stebel iz brčka marmora v spomin kralju Aleksandru I. Zamišljeno je to dvorišče tako, da bo v celoti zasajeno s travo, vse stene obraščene z divjo trto. Spomeniku samemu bo dala zeleno ozadje vrba žalujka. Stavbišče bo ograjeno z živja mejo iz obrezanega gabra. Zgradbo so zgradile združene stavbene tvrdke inž. arh. Jelenec & inž. Slajmer,

Rudolf Kiffmann in Ubald Nassimbini, iz Maribora, električno inštalacijo so izvršila Mestna podjetja mariborska, centralno kurjavo tvrdka inž. Boleslav Likar iz Ljubljane, mizarstva dela tvrdke F. Potočnik, I. Klančnik, S. Koter, vsi iz Maribora. Kleparstvo d-ilo sta izvršili tvrdki A. Romih in J. Barvir, svetlobne stvari je dobavila tvrdka A. Sprager, linolej je položila tvrdka Weka, šolsko opremo so dobavile tvrdke Paitz, Staudinger, Munda in Forstnerič, kovaška dela je izvršila tvrdka Kumer, keramična dela tvrdka Heričko, slikarska in plesarska dela tvrdka Nonner, pasarska dela tvrdka Kager, tapetnška dela tvrdka Kuhar, sanitarno opremo ter vodovod tvrdka Bruderman, stopnice in umetni kamen tvrdka »Gradivo«, vsi iz Maribora. Šolske klopi je dobavila tovarna Remec & Co, iz Duplice pri Kamniku, opremo telovadnice tvrdka Oražem iz Ribnice, parčete pa tvrdka Kanc iz Mengša pri Kamniku.

Nova šola na Martinjem vrhu

Kakor smo poročali, je bila nedavno otvorjena v skrajnem kotičku Selske doline, v Martinjem vrhu, nova, lična, šolskim in zdravstvenim zahtevam odgovarja-

joča enorazredna. Prinašamo sliko šole, ki je zgrajena v lesni arhitekturi vili podobno, na obronku škofjeloške gorovja, 954 m visoko, odkoder je prekrasen razgled na široko, na vse strani se razpletajočo planinsko pokrajino. Šola je veljala preko 150.000 Din. Stavbni načrt je podelila banska uprava brezplačno, prostor za zidavo pa je bil izbran na 2000 kv. m veliki parceli. Z otvoritvijo nove šole, ki pomeni tudi v nacionalnem pogledu važno obmejno postojanko, se bo prosvetno gibanje v tej šolski občini še bolj in lepše lahko razmahnilo, kajti je bil šolski pouk prej v nad vse preprosti kmetijski izbi. Martinjčrščani se potegujejo sedaj, ko imajo lično stavbo, za razširitev šole v dvorazrednico in ne dvomimo, da bodo tudi v tej želji uspeli.

les, oglje in pridelke v dolino. Še bolj pa je trpela živina. Naravnost peklenke muke so bile ob spravljaju različnih tovorov iz doline v hribe. Ko bo dograjena cesta Trbovlje-Dobovec, bo konec trpljenja. Strmine niso prehude, cesta bo dovolj široka tudi za avtomobilski promet. Ko bomo zgradili prvi del ceste, bomo pričeli navijati, da dokončamo še ostale malenkostne kilometre, ki bodo omogočili, da bo prišel avtomobilski izletnik hitro in varno tudi vrh Kuma (1219 m), najvišjega dolenskega in zasavskega vrhuna. Gotovo se bodo potem odprli viri življenja. Obširni kumljanski temeni so zaraščeni s prvovrstno bukovino, turisti in izletniki pa bodo prinesli v naš kraj nekaj razgibanosti, ki si jo naši somošni brivbovski kraji takó žele.

Nova občina obsega dva šolska okoliša in dve župniji. Prva je pri nas v St. Juriju, druga pa na Dobovec; litzijski srez bo dobil dve šoli, ki bosta za srez res »visoki«, saj ležita obe na pobočju kumljanskega pogorja.

Matineja kina Union

Ob 14.15 uri po globoko znižanih cenah 3.50 in 5.50 Din

VISOKA PESEM

Po Sudermannovem romanu z Marleno Dietrich

Tasta je ubil

Maribor, 27. novembra.

Pred velikim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je zagovarjal danes dopoldne 37-letni posestnik Jakob Ferk, ki je letos 5. septembra v Zenjaku umoril svojega tasta 83 letnega Janeza Krambergerja.

Pozorišče družinske žalost je bilo Krambergerjevo posestvo. Še pred vojno se je mati Jakoba Ferka omožila z Janezom Krambergerjem. Po vojni se je hči Terezija Ferka omožila z Leopoldom Greifonerjem. Pokojni Janez Kramberger jima je prodal posestvo za 20.000 dinarjev in z zagotovilom preužitka 5000 dinarjev in z obliki, in stanovanju. Ker se pokojni Kramberger z Greifonerjem ni razumel, je prišlo večkrat do preprirov, ki so gnali Greifonerja v obup, da se je naposled v letu 1932. obesil. V letu 1934. se je Terezija Ferka drugokrat poročila, to pot z obtoženim Jakobom Ferkom. Kramberger pa ni bil z novim zetom zadovoljen in je vedno našel vzrok za prepri, največkrat zaradi preužitka. Obtoženi Ferk je tčega, mirnega značaja. Dne 5. septembra je imel Ferk opravke pri bratu svoje žene in se je zvečer vrnil vinjen domov. Med njim in Krambergerjem je nastal prepri, ki je obtoženega Ferka tako razburil, da je v jezi izrekel usodopolne besede, da mora starega ubiti. Sledil je Krambergerju v sobo, iz katere je Ferka žena slišala samo ropot. Kmalu zatem se je Ferk ves krvav vrnil iz tasto-

ve sobe. Žena je zbežala z otroci k sosedu, kjer je tudi prenočila. Ferk pa se je podal iz hiše na dvorišče. Kramberger je po tem dogodku prišel istotako na dvorišče. Ko je pa zagledal na dvorišču svojega zeta Ferka, jo je mahoma spet odkuril v svojo sobo, Ferk pa za njim. »Razbojnik, si že tu!« — s temi besedami je sprejel tasto svojega zeta. Nastal je ponoven prepri in pretep, v katerem se je dopolnilo žalostno dejanje, ki nam ga opisuje obširna obtožnica. Okrog 23. ure je prišel Ferk k sosedom in jim povedal, da je tasta ubil. Sosedu so našli

Krambergerja v hiši na tleh, poleg njega polomljen stol, na mizi pa je bila okrvavljena noga od stola. Obtoženi Ferk je bil udaril Krambergerja večkrat po glavi, vsi udarci so bili smrtni. Orožniki so odvedli Ferka v zapore mariborskega sodišča. Pri današnji razpravi je sicer dejanje priznal, izgovarjal se je pa, da je bil vinjen in razburjen. Odločno je zanimal, da bi bil imel namen pokojnega Krambergerja umoriti.

Razpravi je predsedoval okrožni sodnik dr. Tombak, Ferk je bil obsojen na 12 let robije.

Konec gladovne stavke v Stanovskem Podjetje bo rudarjem izplačalo zaostanek na zaslužku

Poljčane, 27. novembra.

Kakor smo že poročali, so stopili te dni rudarji v Stanovskem (ne v Zbelovcu) v gladovno stavko, ker jim podjetje že od septembra dalje ni plačalo zaslužka. Premogovnik je last Hrvatske delniške družbe, katere kapital po večini izvira od ruskih emigrantov. Na podlagi odločnega posredovanja zastopnika rudarskega glavarstva in zastopnika Zveze rudarjev Jugoslavije se je posrečilo v torek ob 19. spravi rudarje po 19 urnem prostovoljnem zaporu iz rovov. V sredo nato so se vršila med rudarstvom in podjetjem pogajanja pri upravi podjetja v Poljčanah in se je podjetje obvezalo, da bo do sobote 28. t. m. popoldne izplačalo zaostanek na zaslužku za september in delno za oktober v znesku 34.000 Din, ostanek za oktober pa najkasneje do 3. decembra. Zaslužek za november mora biti izplačan v dveh obrokih do 20. in 31. decembra. Delavstvo si je pridržalo pravico, da začne takoj ponovno stavkati, če se podjetje tega dogovora ne bo držalo.

Rudarjem in javnosti ni čisto jasno, kam gre denar, ko vendar podjetje mesečno pro-

da okrog 70 vagonov odličnega premoga s 6500 kalorijami. Plače vozačev znašajo 20 do 24 Din, kopačev pa do največ 36 Din dnevno. Podjetje tudi nima tako velikih socialnih obveznosti, kakor jih imajo drugi rudniki. Kljub vsemu temu pa stalno ostaja dolžno zaslužek rudarjem.

Ker rudarji niso redno prejeli zaslužka, so se zadolževali pri trgovcih in obrtnikih, ki jim naposled že niso hoteli več dajati na upanje. Zato so rudarske družine stradale in rudarstvu nazadnje ni kazalo drugo, kakor da izšli iz gladovno stavko izplačilo dolžnega zaslužka.

Matineja kina Sloge

Ob 14.15 uri

po cenah 3.50 in 5.50 Din

Film strahu in groze!

Boris Karloff

ČRNA SOBA

Mladinski zbor Pavla Rančigaja

Skrbno sestavljeni spored novinarskega koncerta bo tudi letos močno poživljen z mičnim nastopom malih pevcev in harmonikarjev. To je gotovo ena najbolj vabljivih točk, ki ji ni treba posebnega pripočila. Ime vzgojitelja naših najmanjših umetnikov, prof. Pavla Rančigaja, uživa v Ljubljani pa tudi daleč na okrog po Sloveniji tolikšen sloves, da je vsak nastop njegovega zbora deležen najtoplejših simpatij in splošne pohvale.

Prof. Pavle Rančigaj je prinesel s svoje trdne savinske domačije ne samo po oče-

tu dedovani umetniški talent, marveč tudi krepko voljo do neprestanega dela, organiziranja in glasbenega vzgajanja. Na L. državni realni gimnaziji je že pred leti vzgojil tako močan orkester in pevski zbor, da so vsakovrstni nastopi ob svečanih prilikah privabili v telovadnico množico poslušalcev. Zasebno je kot glasbeni pedagog že marsikateremu učencu in učenki pripomogel do današnjega glasbenega znanja. Posebno mnogo truda pa vlaga v svoj mladinski zbor harmonikarjev in pevcev, s katerim je obiskal že mnoge kraje v Sloveniji. V Ljubljani je s tem ljubkim zborom, ki ga venomer izpopolnjuje, tudi že nekajkrat nastopil pri večjih prireditvah. Najburnejšega odobravanja pa so bili mali korajski in dečke deležni lani, ko so na novinarskem koncertu nastopili pred najširšim ljubljanskim občinstvom. Za letošnji nastop je prof. Pavle Rančigaj svoj izpopolnjeni zbor kar najskrbneje izveščal in postavil na spored take skladbe, da bodo prav gotovo užigale in takoj po pričetku koncerta ustvarile najlepše razpoloženje, karšno želijo prireditelji na veliki in svečani prvoedecemski prireditvi.

Študentom, ki gredo v Pariz

Pariz, 27. novembra. A.A. Prosvetni oddelek pri našem poslanstvu v Parizu daje tale pojasnila naši univerzitetni mladini:

Večina naših diplomiranih študentov, ki prihajajo v Francijo, prinese samo prevod svoje diplome. Toda za vpis je treba šest dokumentov: izvirnik in prevod krstnega lista, zrelstnega spričevala in diplomo. Najbolje je dati prevesti v našem zunanjem ministrstvu in prosvetni oddelek da nanje svoj vizum, kar velja na vseh francoskih fakultetah. Vpisovanje v zimski semester traja do 14. novembra. Francoske študentske se podelje za šolsko leto 1936-37. Gojenci morajo biti na Francoskem v začetku meseca, od katerega jim teče študentska. Študentske francoskega prosvetnega ministrstva znaša 825 frankov na mesec in teče od 1. novembra do 30. junija (polštudentska znaša 3.300 frankov). Študentske zunanega ministrstva znašajo 7.500 frankov na leto ali 3.750 frankov polštudentska in 2.500 frankov tretjina. V te zneske so všeti potni troški. Gojenci ne plačajo takse na fakultetah. V zasebnih šolah plačajo pristojbine sami.

Francoske študentske se podeljujejo samo diplomiranim študentom. Gojence si izbere francosko-jugoslovanska komisija v Beogradu meseca maja za prihodnje šolsko leto. Komisija v Parizu obnavlja študentske tistim, ki so že gojenci, in izbere

samo tiste kandidate, ki so diplomirali na francoskih fakultetah.

Na pariški Sorbonni je odbor za podporo jugoslovanskih študentov na Francoskem. Njegov sklad da na leto 25.000 frankov. Iz teh dohodkov se podpira izdelovanje in tisk doktorskih disertacij in podeljujejo izjemno podpore za pristojbine. Vsa ki prošnji mora biti priloženo priporočilo profesorja, ki se bavi s kandidatom stroko.

V francoskem študentskem domu v vsuutilnem mestu je za zdaj 18 sob, ki sta jih odkupila sorbonski odbor in jugoslovensko prosvetno ministrstvo, in soba, ki jo je ustanovil v spomin pokojnega kralja Aleksandra g. S. Baruh. Odkazovanje sob vrši prosvetni oddelek. Režijski stroški znašajo 200 frankov na mesec. Prosvetni oddelek se od letošnjega šolskega leta nahaja na Boulevardu de Reuilly, št. 12. Sprejemi so vsak dan od 10. do 12. o stvareh, ki se tičejo predavajev samih itd., daje potrebna pojasnila. Šef prosvetnega oddelka dr. Arnaudovič sprejema pa v Slovanskem inštitutu pariške univerze v Micheletovi ulici št. 9. ob sredah in petkih popoldne.

Od ukradenega žganja umrl

Zmirec, 26. novembra.

V hribovski vasi pri Sv. Ožbeitu v občini Zmirec so našli ljudje v terek neznanega moškega mrtvega in poleg njega prazno zelenko. Kakor se je pozneje dognalo, je možak zelenko, polno žganja, ukradel pri neki hiši. Sodijo, da je neznanec vse žganje namerak izpil, kar je povzročilo njegovo smrt.

Neznane naj bi bil baže izdelovalec čete in čopičev, star kakih 30 let, na glavi spredaj malo plešav, kratkih podvihanh brk, krepek in treščnjavolik. Pri njem so dobili delavsko knjižico na ime Jožeta Miheliča iz Ločnega potoka, odkoder pa so na vprašanje spregledali, da jim je človek s takim imenom neznan. Truplo je prepeljali v mrtvašnico pokopališča v škofji Loki. Ktor bi o neznanecu kaj vedel, naj sporoči oblastvom v škofji Loki.

Pri neredni stolici, napihjenosti črevesja zaradi zagatenja, odvaja naravna »Franz-Josefova« grenčica zaostanke prebave, nakupičene v črevesju. — V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« naravna grenčica s popolnim uspehom pri moških, ženah in takisto pri otrocih. Ogi reg. S. vr. 15485/33

Petek in berači

Ljubljana, 27. novembra.

Petek je tudi za berače slab dan, pa čeprav so jim ga bile uradne instance in dobra tradicija svoj čas odločile za njihov edini »delovni dan« v tednu. Socialna politika mestne občine je v zadnjem letu vidno nazadovala, kar se tiče razpoložljivih sredstev in dejanskih podpor, dasi skuša mestni magistrat z vsemi silami obnoviti socialno skrbstvo na načelu, da ne sme biti noben Ljubljančan, če je dela zmožen, brez posla in noben delanezmožen siromak brez kruha in zavetja.

Ko so pritisnili mrazovi, so se ob petkih jeli pojavljati na ulicah številni bedni starci in starke, pa tudi mlajši brezdelci in brezdomci, ki so se napotili od kljake do kljake, da preizkusijo, ali ob petkih po dobri, stari navadi srečnejšim Ljubljančanom še zmerom po človeško bije srce. Uprava policije pa je začela zadnji čas energično posegati vmes in petek za petkom polovi cela krda prosjakov in bosjakov, da jih potem na kriminalnem oddelku temeljito preustrirajo. Med njimi sicer nikoli ne najdemo takozvanih kriminalnih tipov, a kar jih je iz podočeljskih občin, jih potem po odgonu spravijo domov.

Ti odgoni kajpak skoro zmerom ostanejo brez uspeha, ker berači in vagabundi, ki na zimo tiščijo v mesto prav zaradi tega, ker jim na kmetih ni obstanke, se po prvi bližnji zmerom iznova vračajo v mesto, kjer je med ulicami in zidom vendarle še nekaj več zavetja. Vsaka petkova racija pa privede na policijo tudi mnogo starih ljubljanskih revežev, ki zamač čakajo, da se jih bodo usmislile mestne dobrodelne ustanove, pa so obsojeni na ulico in na skopo dobroto neznanih ljudi.

Nedelja, posvečena izseljencem

Pol milijona naših bratov in sester živi v tujini

Ljubljana, 27. novembra.

Z dovoljenjem ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje in na pobudo izseljenskih organizacij se je v zadnjih letih uvedel pomemben običaj, da naša javnost vsako zadnjo nedeljo v novembru posveča spominu na tisoče in tisoče bratov in sester, ki jih je borba za obstanek zamela onkraj narodne in državne meje. Namen izseljenske nedelje je, da bi domovina vsaj enkrat na leto v intenzivnejši meri obnovila svoje zveze z izseljenci in med navodili, ki jih izseljenske organizacije dajejo za ta praznik je tudi prošnja, naj bi vsakdo, ki ima sorodnika, prijatelja ali znanca na tujem, ta dan napisal pismo ali vsaj droben pozdrav, prav tako pa naj bi pisal tudi sleherni izseljenec svoji doznovini, a če morda nima več svojih sorodnikov in prijateljev, vsaj županu ali morda izseljenskomu referentu.

Dobro bi bilo, da bi naši ljudje doma in na tujem tudi letos sledili temu lepemu običaju izseljenskega praznika, saj ne more biti dvoma, da je takšna intimna zveza med domovino in človekom, ki ga je iztrgala tužina, nič manjšega pomena za posameznika in za narodno celoto, kakršne ga je ves gospodarski in socialni pomen izseljstva. V celoti je Slovenija dala tujni iz sebe nič manj kakor okrog pol milijona delavcev in delavk, kar je za tako majhen narod pač kar usodno visoka številka. Nekaj izmed njih se jih je kasneje vrnilo, nekateri med njimi, zlasti v prejšnjih srečnejših letih, bogati, a še mnogo več je bilo strmojavov, ki so prišli domov po trdem delu, s katerim so osrečevali in bogatili tuje gospodarje in tuje dežele,

samo umirat od vsega hudega. Takšnih siromakov se je zlasti v letih gospodarske krize vrnilo nekaj tisočev, da so pomnožili armado brezposelnih in brezdomcev, ki so bili enake sreče kakor oni deležni doma. Po uradni statistiki so naši izseljenci razporejeni po raznih državah in kontinentih takole: v Združenih državah Severne Amerike 250.000, Argentini 20.000 v ostalih južnoameriških državah 5800, v Kanadi 6000, Avstraliji 200, Nemčiji 30.000, Franciji 15.000, Belgiji 3000, Holandiji 1000 in Avstriji 1000. Razen naših ljudi, ki so si za stalno poi-kali dela in življenja onkraj domačih meja, je vsako leto zunaj tudi okrog 5000 sezonskih delavcev iz Prekmurja. V dobi krize je emigracija skoraj povsem prenehala. Letos so koncisionirani zastopniki mednarodnih paroplovnih družb odpremili preko oceana samo 243 potnikov, a to so bili skoro brez izjeme naši stari izseljenci, ki so prišli domov na kratek obisk, in pa z ameriški državljani poročene žene, ki so odšle za možmi.

Val repatriacije je zadnji čas na srečo malo upadel. Medtem ko se je še lani vrnilo 768 naših izseljencev, je letos številka padla na 437, tako da so se megle tudi podpore, ki jih Sklad za podpiranje izseljencev pri Hranilnici dravske banovine izplačuje najbednejšim, skrajšati v tej dobi od 80.939 na 52.870 Din. Podobne usode kakor naši izseljenci v daljni tujini pa so pogostokrat deležni tudi naši rojaki iz sosednjih držav. Letos se jih je zateklo k nam nič manj kot 1167, ki jim je izseljenski komisiariat posredoval podpore v znesku 53.400 Din.

Po novi cesti z avtom na Kum

Kumljani se primaknejo k Litiji

St. Jurij pod Kumom, 26. nov.

V poslednjem času je bilo izvršenih več občinskih komasacij. v litzijskem srezu so nastale važne spremembe s tem, da so od sreza odrezali Žalno in pride pod srez Ljubljana-okolice. Prav tako pride v ljubljansko okolico Sv. Križ pri Kresnicah z vsemi okolinskimi vasi, med katerimi je najbolj znana Zagorica, rojstni kraj Jurija Vege. Za odškodnino dobi litzijski srez hribovsko občino St. Jurij pod Kumom, ki je najvišja občina na Dolenjskem in v Zasavju. Doslej je spadala v krški srez, a 1. decembra se bomo primaknili k Litiji.

Letošnji 1. december bo torej važen dan v kroniki naše hribovske občine. S tem bo izvršeno dejanje, za katerega smo se že dolgo vrst let pulili. Pa ne vsi! Oni del občine, ki gravitira na dolino Sopot in na Radeče ni nič preveč zadovoljen s spremembo. Saj so vsi prebivalci južnega dela kumljanskega pogorja navezani bolj na

Radeče. Les, ki je glavni izvozni predmet iz naših krajev, vozijo večinoma na žage ob Sopot in ga spravljajo potem obdelane na Radeče, tam pa vežejo deske v splave. Potem zabredejo z njimi v savske vrtine in prodajajo svoje blago ob vsej poti, dokler popolnoma ne razprodajo splava. Na povratku pa so lahko stopili na sresko načelstvo v Krško ali pa na sodnijo v Radeče. Zdaj, odkar imamo ugodno in izboljšano cesto od Preske proti Radečam, je bila pot našim ljudem z južnega pobočja Kuma zelo na roko. Če bomo dobili z južne kumljanske strani cesto proti Zasavju, bodo zadovoljni vsi.

V začetku letošnjega leta smo začeli graditi lepo dovozno cesto z Doboveca na Trbovlje. Cesta je v temeljih že dograjena in bo treba le še nekaj podpore, da bomo izdelali vso cesto. Doslej nismo imeli nobenega poštenega pota v zasavsko dolino in so ljudje strašno trpeli, kadar so spravljali

Domače vesti

Trije vragi

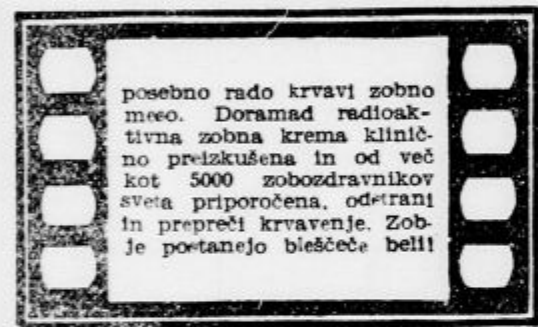
Glavni urednik »Slovenskega gospodarstva«, mariborskega podčlanskega glasila JRZ, dr. Peter Rešetar ima v svojem listu še posebno rubriko, v kateri po svoje rešuje različne aktualne probleme. V zadnji številki je napisal tudi tole:

»Latinsko se nisem nikoli učil, nekaj besed pa le znam. Tako smo se Slovenci že naučili, kaj je beseda: eksekucija. Če vprašam kmeta, kaj je to, pravi: To je pa vrag! Sedaj je prišla nova beseda: likvidacija. Dolgo nisem vedel, kaj naj pomeni, sedaj pa mi pravijo kmetje, da je to tudi vrag. Znam se eno latinsko besedo: konkrus, samo ne upam se povprašati, kaj ta beseda pomeni, če tudi ni vražja.»

Likvidacija kmetijskih dolgov, dr. Rešetarju očitno ni po volji. Kajti v isti številki je napisal na naslov Jurija s puško šetole prošnjo: »Dvigni pušč in zadeni v srce uredbo o likvidaciji kmetijskih dolgov, če ne, pa ne bodo imeli v Sloveniji kmalu nobene jure več, razen tebe.»

* Kraljevi namestnik dr. Stančičev za »boveljske slavnosti«. Kraljevi namestnik dr. Radenko Stančičev je v četrtek sprejel upravnika in dirigenta trboveljskih slavčkov v daljši avdijenci. Kraljevi namestnik se je podrobno zanimal za kulturno in socialno delo pevskega zbora rudarske mladine ter za njegove namene in načrte v bližnji in daljni bodočnosti. Dirigent šuligoj mu je snovanje svojih malih pevcev obširno obrazložil in mu hkratu predložil izčrpno statistiko opravljenega dela. Kakor zmerom doslej, je dr. Stančičev tudi tokrat poznaal izredno zanimanje za to našo odlično umetniško ustanovo in je upravnika in dirigenta šuligoja pri tej priliki nagradil s stalnim dispozicijskim fondom, zboru samemu pa je zagotovil za koncertna potovanja po državi specialne ugodnosti, predvsem kar se tiče državnih železnic. Za to priznanje in podporo z najvišjega mesta, ki bosta zboru in njegovemu vodji brez dvoma v dragoceno vzpodbudo za nadaljno delo, izrekamo Trboveljskim slavčkom in dirigentu šuligoju iskrene čestitke.

Plavojkam

Zahtevajte po povod izrecno!

* Dobrovoljevcem in borecem s »rune fronte«. V nedeljo ob 10. se bo vršil v tovarniški dvorani Legat na Jesenicah ustanovni občni zbor kraljeve organizacije Legije kmetijskih borec. Zbor dobrovoljcev in borec se udeležijo tudi delegatje glavnega odbora LKB iz Ljubljane, ki bodo obširno poročali o pokretu Zveze legionarjev kraljevine Jugoslavije in o vseh vprašanjih, ki jih direktor zadevajo interese članov. Tistištev LKB poziva vse one tovarne, ki so se na poziv v časopisu javili glavnemu odboru, pa še vse ostale, ki se nahajajo na Jesenicah in v okolici, da se ustanovnega občnega zbora zanesljivo udeležijo.

* Francoski lovci pridejo v Slovenijo. Na pobudo »Putnika« pride obožujev v Slovenijo večja skupina francoskih lovcev, ki se bodo udeležili velikega lova na gamse v Bornovih loviščih nad Trzinom.

* Ravatelj Polić v Pragi. Poročajo nam: V Prago je prišel ravatelj ljubljanske opere g. Mirko Polić. Za jugoslovanske državne praznike bo dirigiral gala-koncert, ki se bo vršil pod pokroviteljstvom predsednika ČSR dr. Beneša. Jugoslovanski državni praznik bo čisto slovenska posebno slavnostno praznovanje. V vseh večjih krajih bodo predavanja in koncerti, ki jih bo prenašalo radio. Na poslanik dr. Protič bo prisostvoval mnogim svečanostim.

Za doseg idejne lepote, mladeniške svežosti polti je URAN KREMA. Največji sovražnik Vaše lepe in občutljive polti je sedanja zimna doba. Da obvarujete polt pred razpokanjem, lišajem, hrapavostjo, uporabite URAN KREMO!

* Društvo Jugoslovanska kolonija na Francoskem nas prosi za objavo: Dne 29. t. m. bo jugoslovanska kolonija na Francoskem položila na spomenik svojih nepoznatih vojakov venec za jugoslovanske državne praznike. Svečanosti bodo prisostvovali vsi člani iz okolice Pariza; glede na to, da so delavci večji del prosti samo ob nedeljah, je za svečanost določena ta nedelja. Po podelitvi venca bo otvoritev novih prostovoljskih društev v ulici Serpente 25. Predsednik dr. Gluščević, tajnik Urlep.

* Razpisana je služba vodje kirurškega oddelka banovinske bolnišnice v Slavonski Grad. Prošili morajo biti specialisti iz kirurgije ter imeti vsaj petletno praktično izkušnjo. Prošnje naj se vložijo pri k. ban. uradu v Ljubljani do 7. decembra.

* Vsem zainteresiranim za ekskurzijo v Pariz sporočamo, da lahko plačajo prvi obrok Din 300 tudi v teku decembra. Odslek za organizacijo potovanja je odredil podaljšanje prijavnega roka na željo privržnih in javnih namestencev, da lahko plačajo novembrski in decembrski obroki šele po prejemu mesečne plače.

* V višinah je te dni čisto sonce, nebo brez oblakov. Že na Ljubniku (1027 m. 2 uri od Skofje Loke) je ob 10. SPD ta teden prava pomlad. Izmed gora megla šle kvišku vrhovi triglavske gora, Karavank in Kamniških planin. Vrh Ljubnika je lahko dostopen, nudi pa tudi pravemu turistu lepe užitke. Z malokaterega vrha dobiš tako jasno sliko gorskih potov po triglavskem pogorju kakor na Ljubniku. Posevni solčni žarki ti lepe planinske postojanke — kakršne so Triglavski in Aleksandrov dom, koča na Stolu in na Ratitovcu in Dom na Kravcu — sredi snega takorekiv svetlijejo, da so ti ne le obrisi, ampak tudi posameznosti teh postojank dobro vidne že z navadnim daljnogledom. Ako si hočeš prvočisti krasen izlet brez posebnega truda, poišči si družbo in se po kratki vožnji po krasni gorski cesti pridiš iz megle na toplo sonce; od konca ceste je na vrh Ljubnika samo pol ure.

* Srebrnemu jubileju pomožne šole v Ljubljani je posvečena vsa ta dni izšla številka glasila združenja učiteljev šol za defektno dečo v Jugoslaviji »Glas nedužnih«, ki izhaja že šesto leto v Beogradu. Vsebinsko te številke tvorijo: uvodna beseda uredništva in članki: Učiteljsko pomožno šole v Ljubljani 5-letni jubilej pomožne šole. Anka Lebarjeva: Pomožnošolski otrok (poizkus njegove karakteristike s psihološkega vidika). Angela Vodelova: Socialne razmere pomožnošolskih otrok, Anka Levčeva: Kako pripravljamo pomožna šola svoje učence za življenje. Josip Mihelič: Otroci in učiteljsko pomožno šole v Ljubljani. Ivan Dimnik: Razvoj pomožnega šolstva v Sloveniji in Jugoslaviji. — Bogata vsebina te številke »Glas nedužnih« zasluži, da bi se za njo zanimali poleg vzgojiteljev tudi starši.

* Kongres jugoslovanske pevске zveze bo danes in jutri 29. t. m. v Novem Sadu. Hubodovo župo bo zastopal na kongresu predsednik, skladatelj g. Zorko Prelovec. Posebno važna točka tega kongresa je združenje vseh pevskih organizacij v enotno državno pevsko zvezo. Udeleženci kongresa imajo polovično vozno in velja ta olajšava do 3. decembra.

* Velike osebnostne izpremembe v revirjih Trboveljske premoškega društva. Ravnatelj g. inž. Biskupski je doslej vodil rudnika v Trbovljah in Zagorju. Ker se pripravljajo pri rudniku v Zagorju razširjenju obratovanja, dobi Zagorje svojega ravnatelja v osebi g. inž. Kholke. doslej ravnatelja v Senovem. G. inž. Freyer iz Trbovelj je imenovan za obratovodjo v Kisovcu, ker pride dosedanj obratovodja g. inž. Zelenjak na važnejše mesto v Trbovlje. Ravnatelj v Senovem pa postane g. inž. Hamerl iz Trbovelj. Dalje pride g. inž. Verbič iz Trbovelj na važnejše mesto v Hrastniku.

* Nizozemska radijska postaja bo prenašala slovensko prireditev. Kakor nam poročajo iz Heerlenga v Nizozemski, priredijo naši nizozemski rojaki 6. decembra prazno slovenskega praznika Del praznovanja bo prenašala tudi radijska oddajna postaja Hilversum I. od 13.20 do 14. ure amsterdamskega časa ali od 14 do 14.40 srednjeevropskega časa. Prenašale se bodo zlasti slovenske pesmi, ki jih zapojejo društvena pevška odseka iz Eigelshovena in Lutterade pod vodstvom patra g. Teotima in slovensko pevsko društvo »Zvona« iz Heerleheide pod vodstvom g. Majerja za moški zbor in gđ. Zajčeve za mešani zbor. G. Strucel in njegova soproga zapojejo v dvospevu pesem »Oj, le šumi gozd zeleni, a g. Selič eno pesem, ki si jo bo sam spremljal s kitaro. Vmes zaigra slovenski šramel (Mrkon — harmonika, Selič — kitaro, Ravnikar — gosli in Solar — citre) nekaj slovenskih korčanic. Napovedovalec v slovenskem in nemškem jeziku bo g. Selič, v nizozemskem in francoskem pa g. Wouters.

* Razstava umetniških del za poslopje narodne skupščine, ki se je vršila v staron skupščinskem poslopju v »Manježici«, je končana. Ker dobi »Manježica« v uporabo prosvetno ministrstvo 1. decembra, se opozarjajo vsi umetniki, ki so sodelovali pri natečaju, a niso dvignili svojih del, da jih prevzamejo do 1. decembra od tehničnega odseka narodne skupščine.

* Novi grobovi. V Vidmu ob Savi je umrla gospa Jerica Dolenčeva, stara 57 let. Pogreb ugledne gospe bo jutri ob 15.30. — Potreba g. Viktorina Stegnarja, višjega sodnega oficijala v pokouju, ki je nenadno umrl v Mariboru, bo jutri ob 15. v Ljubljani izpred mrtvaške veže na stari poti k Sv. Križu. — Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Bogomilski spomeniki na lovski razstavi. V Berlinu se bo prihodnje leto v novembru vršila velika mednarodna lovska razstava, na kateri bo sodelovala tudi naša država. Na razstavi ne bodo samo lovske trofeje in orožje, temveč tudi objekti, ki bodo kazali, kako so lovili divjačino stari in prastari naši predniki. Za ta zgodovinski oddelke razstave bomo mi prispevali marsikaj zanimivega. Tako bodo razstavljeni tudi razni bogomilski spomeniki iz Bosne in Hercegovine. Od starodavne bogomilske ekle je ohranjenih največ spomenikov v Bosni in v mnoge take spomenike so vklesani najrazličnejši lovski prizori.

* Beraške šifre. Poročevalec zagrebških »Novosti« je zanimivo opisal, kako si berači v Zagrebu pomagajo s šiframi. Na vratih niš je precej časa opazoval čudne znake, ki so na prvi pogled ešer podobni črkam, ki jih rišejo objestni obotajni na zid in na vrata, a se vendar vidi, da je v njih nekakšen sistem. Oni dan pa je opazil nekakega berača, ki je na vrata hiše, v kateri je prosiščal, s svinčnikom narisal krog in ga prebral. Reporter je beraču sledil, ga povabil v gostilno ter mu tam z malico in piščali razvezal jezik. Berač mu je razložil nekatere šifre beraške vzajemnosti. Če je na vratih pod ključavnico zarisana napiščana črta pomeni to: Pozor, tu stanuje pošast! Prebrani krog, zraven pa črta »p« pomeni, da se v hiši dobi pol dinarja, a samo ob petkih. Krog s piko na sredini opozarja na radodarnost stanovalec. Trije trikotniki, zraven pa križ povelje beraču: Tu stanujejo tri stare, zelo pobožne ženske. — Zgovorni berač je šel in ponosno je pristavil, da so tudi šifre s katerimi se sporazumevajo domači in tuji berači.

* Propaganda za postelje. Združenje jugoslovanskih gospodinj v Sarajevu je uvedlo akcijo, da bi se navadili kmetje po bosanskih vaseh na uporabo postelj. Večina revnih kmetov v Bosni še vedno spi na slam, kar v hlevih, ali pa na cunjah in domačih preprogah. Ki jih razgrajajo po sobi. Združenje gospodinj je konstruiralo poseben tip postelje, ki se odira in zapira kakor miza. Ker imajo vaščani dovolj leca-upa združenje, da si bodo take postelje sami izdelovali, od združenja pa bodo dobili brezplačno za postelje železne sponke.

* Tovarna JBS REICH sprejema mehko in skroblieno perilo v najlepšo izdelavo

* Z Prelovecova nova nagrobna »Vse na svetu mine« (III. izdaja) se spot dobi v Martini in Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. * Otrokom za Miklavž je še vedno najlepše darilo Mamice Komarove zabavna, poučna in bogato ilustrirana knjiga: »Zgodbe, slike, šalci...« Cena knjige v mesecu decembru znižana. Pri večjih naročitih še poseben popust. Dobite jo v Tiskovni zadrugi in v Učiteljski knjigarni v Ljubljani.

Iz Ljubljane

u— Sprejemanje čestitk in poklonitev 1. decembra pri gospodu banu. Na državni praznik zedinjenja 1. decembra bo sprejel g. ban dr. Natlačen od pol 12. ure dalje v banski palači poklonitve in čestitke. Kakor v preteklem letu je gospod ban glede na sedanje izredno težke socialne razmere odredil, da se zakuku, ki se je običajno priredila za one, ki so prišli čestitati, tudi v letošnjem letu opusti in je namesto tega razdelil med razna dobrodelna društva znesek 25.000 Din z naročilom, da se ta znesek uporabi za obdaritev najsiromnejših na praznik narodnega uedinjenja.

u— Lepo uspel tečaj ljubljanske gasilske župe. Gasilska župa Ljubljana-mesto je za člane svojih čet tudi letoš priredila skrbno pripravljen trimesečni tečaj, od 1. septembra do konca novembra. Tečaja, na katerem so predavali po veliki mestni poklicni gasilcev Furlan, poveljnik prostovoljnih gasilcev Stane Priestovski in mestni fizik dr. Rue, se je udeležilo povprečno po pet članov od vseh 13 čet na področju župe in ja v vsakem pogledu najlepše uspel. V nedeljo se je vršila pred Mestnim domom velika gasilska vaja z vsem orodjem pod vodstvom obeh poveljnikov, pri kateri so mogli udeleženci izpričati, da v teh treh mesecih niso vidno napredovali le v teoretičnem znanju, temveč tudi v praktični spretnosti in prisotnosti duha. Dne 13. decembra se bodo pred komitejo vršili izpiti, po katerih bo strokovno izvečano moštvo ljubljanskih čet naraslo za lepo število novih gasilskih oficijerjev.

Ali potrebujete sredstvo za iztrebljenje?
Rano zjutraj boste imeli normalno, mlo izpraznjenje, ako ste vzeli na predvečer 2—3
ARTIN-DRAJEJE dr. Wandera.
Dobivajo se v vseh lekarnah v škatlicah po 12 dražej Din 8.—, in v vrečkah po 2 dražej Din 1.50
Ogl. reg. pod S. br. 7724/34

u— VIII. poljudno znanstveno predavanje Prirodoslovnega društva. Predaval bo g. prof. Adlešić Miroslav o hipotezah in izkuštvih v naravoznanstvu. Predavatelj bo orisal zanimivi aktualni razvoj fizikalnih ved v poslednjih desetletjih ter preko poskusov, širilec izkuštv. prišel do mikalnih problemov, ki so po občem mnenju povzročili »preobrat« v fiziki ter vedli do revolucionarnih smelih pogledov na svet. Na mnogih diapozitivih bo pokazal izkustvene poti, po katerih se je v velikem svetu ustvarila relativnostna teorija in so se v malem svetu odkrili novi gradbeni delci materije. V predavanju bo natančno zahtevala meja naravoznanstvenih hipotez in nakazano, dokod sega znanost in kje se pričnajo fantazije, s katerimi ne moremo imeti nobene resne filozofije ničesar skupnega. Predavanje bo v ponedeljek 30. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice.

u— Vodstvo na razstavi mladih v Jaskopčevem paviljonu bo imel v nedeljo 29. t. m. ob 11. g. Zorman, upravnik Narodne galerije. Opozorjamo, da bo razstava odprta zahtajni dan v torek 1. decembra.

u— V počastitev blagopokojne g. Marije Rojineve je direktor OUZD dr. Joža Bohinj podaril Protituberkulozni zvezi 100 Din. Iskrena hvala!

u— V kapeli slov. starokatoliške cerkve na Gosposvetski cesti št. 9, bo na narodni in državni praznik 1. decembra slovenska služba božja ob pol 9. uri.

u— Napredno kulturno društvo »Ljubljanski grad« priredi drevo ob pol 20. pod okriljem ZKD v gostilni Primat na Gradu predavanje »Lepota jugoslovanskega slikarstva«. Predavatelj bo predavatelj ZKD g. Bučar Vekoslav.

u— Eden najinteresnejših orkestralnih instrumentov je flauta, katero zasledujemo v glasbeni zgodovini že v najstarejših doba. Izpopolnil jo je znameniti flautist Teobald Böhm. Zato imenujemo današnje orkestralno flauto sistem, ki jo večini služi v velikih orkestrih. Böhmova flauta. Redki pa so koncerti, na katerih slušimo flautista virtuozja. Tak koncert bomo imeli v Ljubljani v petek, 4. decembra ob 20. v naši filharmonični dvorani. Izvajajo ga sloviti nemški flautist Ermerle. Prodaja sedežev od ponedeljka dalje v knjigarni Glasbene Malice.

u— Društvo Kazino bo imelo svoj redni občni zbor v ponedeljek 14. decembra ob 18. v društvenem poslopju, Kongresni trg št. 1, II. nadstropje z naslednjim dnevnim redom: 1. Počastitev preteklega leta, 2. Poročilo o delu društva, 3. Predlogi, 4. Volitev 8 članov ravnateljstva, 5. Volitev 2 revizorjev, 6. Do ločitev članarine, 7. Sklepanje po točkah e in f 11 društvenih pravil, 8. Odločitev o eventualnih samostojnih predlogih, 9. Sklepanje. Vsi člani društva se vabijo, da se običnega zbora udeležijo.

u— Ali že poznate gospo Ano Rozino, ki ima meščansko ranjara za svojega očeta in vileza Sonca za svojega moža? Lepa ženska je, lepega telesa, lepih oči. Se celo Turjaškim gospodom je bila včasih ugrabil, so jo ter odtrgali na svoj grad. Kako, to boste izvedeli v šentlaskovskem gledališču, kjer bodo igrali danes in jutri slavo zgodbo v Janezu Soncu in njegovi nežni gospe Ani Rozini. Velopne dobitte danes in jutri od 10. do 12. in od 13. do 17. ure pri gledališki blagajni v Metnem domu.

u— Matinejska predstava v Elitnem kinu Matici s filmom »Cigan ko dekle« je v znamenju ciganske romantike, neodoljivega humorja in domislekov obeh glav. nih junakov Oliverja Hardyja in Stana Laurela. Oba nastopata kot nerazdruž-

Flanelasta pižama in topla odeja

oboje nujno potrebujete. Dobite pri »Manufaktura« k. d. trgovina, ki vas želi boljše postreči
Mestni trg 17.

ljiva tovariša v zasebnem kakor v »poslovnem« življenju, kar pomeni po cigansko, v tatinskih in pustolovnih podvigih. Poleg tega mora že glasba, ciganski ples in krasno zborovsko petje očarati vsakogar. Zato lahko z mirno vestjo vsakomur priporočamo ta film kot najboljšo sredstvo za smeh in dobro voljo. Predstavi v Elitnem kinu Matici po matinejskih cenah 3.50 in 5.50 datos ob 14.15 in samo se jutri ob 10.30.

u— Na Ježicih danes ob 20. v šoli g. Lenard Frido obravnaval »Najvažnejša poglavja iz vzgoje pritičnega in spalnega »rednega drevja«. Zanimivo predavanje bodo spremljale mnoge krasne slike. Predavanje prireja podružnica SVD na Ježicih. Vstopnine ni!

Iz Celja

u— Praznovanje 1. decembra. Mestno poglavarstvo v Celju razglašajo: 1. december se bo praznoval na slovesen način kot državni praznik zedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vsi hišni posestniki se opozarjajo, da morajo biti ta dan vsa poslopja okrašena samo z državnimi zastavami.

u— Gregorčičeva akademija. Celjska »Soc« bo priredila danes ob 20. umetniško akademijo ob 30-letnici smrti pesnika Simona Gregorčiča. Na sporedu je slavnostni govor g. Franja Roša, nastop violinskega virtuozja g. ravn. Karla Sancina, koncert-

ne koloraturne pevke ge. Marte Oberwalderjeve, koncertne pianistke ge. Mirce Sancinove, petje Celjskega pevškega društva, govorni zbor in deklamacije. Na akademijo so vabljeni vsi zavedni Celjani in okoličani.

u— Šahovska tekma. Jutri bosta igrala šahovska kluba Trbovlje in Celje finalno tekmovalje svojega okrožja. Igralo se bo na 8 deskah v vrtni dvorani hotela »Evropa« ob 8. zjutraj in od 14. dalje. Kibici in gledalci dobrodošli. Prvak celjskega okrožja bo igral nato s prvakom Maribora, zmagaovalec tega dvomatcha pa z Ljubljano.

u— Obratovanje trgovin dne 1. decembra. Sresko združenje trgovcev v Celju opozarja svoje člane, da ostanajo trgovine na državni praznik zedinjenja, dne 1. decembra ves dan zaprte.

u— Pevsko društvo »Ojka« se vsem trgovcem, obrtnikom in ostalim, ki so na katerikoli način pripomogli k lepo uspelemu Martinovemu večeru, najiskrenejše zahvaljuje.

u— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 vefilem »Moskva — Sangaj« s Polo Negrijevo in zvočni tednik, ob 18.30 matineja: »Spionka TA 13«.

KINO METROPOL. Danes ob 18.15, 20.30 »POSLEDNJI AKORD«. — Matineja ob 16. uri »ROBIN HOOD EL DORADA«.

Iz Maribora

u— Spored akademije Sokola Maribor-Matica v proslavo državnega praznika, ki bo v ponedeljek 30. t. m. ob 20. v Narodnem gledališču, obsega teletčke: 1. Državna himna (vojaška godba), 2. Blodek: Overtura opere »Pri studencu« (vojaška godba), 3. »Metuljčice«, sestavila J. Planička (ženska decal), 4. »Stražari Jadrana« sestavil N. Stavrič (moška decal), 5. »Rajanje« sestavila L. Hyprova (mlajši ženski naraščaj), 6. Dvorak: Slovenski ples št. 6 (vojaška godba), 7. »Devetka«, sestavil M. Rolsandič (mlajši moški naraščaj), 8. Vaje na visoki gredi, sestavila A. Runtva (višji ženski naraščaj), 9. Olimpijske prste vaje: br. Jože Primožič, br. Leon Štukelj, 10. Gotovac: Fantazija iz opere »Morana« (vojaška godba), 11. »Dumka«, sestavila Vachova (članice), 12. Vaje na konju br. Jože Primožič in br. Leon Štukelj, 13. »Telovadna etuda št. 2« sestavila br. inž. Viktor Lindner, (član), 14. Hej Slovani in Sokolska korčnica (vojaška godba).

u— Šahovske novice. V tekmovalju za prvinstvo Slovenske šahovske zveze bo sta tekmovala Maribor ki šahovski klub in šahovska sekcija mariborske podružnice UJNZB v kavarni »Centrale«. Prvo srečanje med obema kluboma bo v soboto 28. t. m. ob 20. revanžna tekma pa bo v nedeljo ob 14.

u— Bloki »Pomoč potrebnim«, ki jih je uvedla mestna občina, da se zatre preveliko beračenje, so zelo praktični. Na ta način se je skoraj že dočela odpravilo javno beračenje po ulicah. Da se čimbolj onemogoči tudi beračenje po hišah, ponovno apelira mestna občina na meščanstvo, naj se poslužuje tudi v naprej izključno le blov ov, ki se dobijo v socialno-političnem oddelku in v vseh trafikah. Razni nepoklicani berači se spričo dejstva, da ne bodo dobivali denarnih sredstev, ne bodo upali beračiti, ker mestna občina vnovi bloke le siromskim, ki so podpre potrebni. Bloki z 10 listki po 50 par stanejo 5 Din komad. Beračenje e more odpraviti ali vsaj omejiti le s sodelovanjem javnosti.

u— Pomen stanje za socialno »srb« rekonvalescentnih delavcev se bo obravnaval v nedeljo 29. t. m. ob 9. dopoldne v dvorani Delavske zbornice v navzočnosti zastopnikov delavstva ter industrijcev. Gre meč

drugim za razširjenje te važne institucije na vsa večja podjetja v Mariboru in bližnji okolici.

u— Prošla sta mladinar in kradla. V Studencih sta se pojavila zadnje dni mlajša moška, ki sta z nabiralno polo pobirala prispevke. Izkazalo se je pa, da sta imela tudi dolge prste in sta tako izmaknila studenskim trgovcem Kumpersčaku in Francu Furmanu več predmetov. Prvi je 28-letni Priplah iz Zagreba drugi pa Ivan Flegarič iz Dornave. Oba sta precej nevarna tatova. Flegarič je bil zaradi raznih tatvin že kaznovan. Oba so izročili sodišču.

* KINO *

TEL. 21-24 **MATICA**
Ogromen film — dokument današnje dobi
IZDAJALCI
Willy Birgel — Lida Baarova

TEL. 27-30 **SLOGA**

PREMIERA! Film duhovite komike in lepe Offenbachove gabe
PARISKO ŽIVLJENJE

TEL. 22-24 **UNION**

PREMIERA! Velika ljubezen — slavne žene
MARKIZA POMPADUR
Käthe Nagy — Willy Eichberger — Leo Slezak

Predstave ob 16.19. in 21.30. uri

Iz Kranja

u— Na ljudski univerzi bo predaval v nedeljo 29. t. m. ob 10. dopoldne univ. prof. dr. Maklecov o snovi »Zločinec in njegova osebnost«. Predavanje bo v gimnazijski telodavnici.

Z Jesenic

u— Sokolsko društvo Jesenice ponovi jutri v nedeljo ob 3. popoldne zabavno veseligr »Mladi gospod šef«. Železniške zveze ugodne. Pridite!

u— Zvočni kino Radio predvaja drevo ob 8. in jutri v nedeljo ob 3. 5. pop. in ob 8. zvečer vefilem »Dušica Rožmarinja«. Med dodatki kulturni film o značnih potih ter dva zvočna tednika. V ponedeljek zvečer in v torek popoldne in zvečer vefilem »Sen zimske noči«.

Iz Trziča

u— Kino predvaja danes in jutri v nedeljo vefilem »Maskarada«, v ponedeljek pa izredno učinkovit film »Rumeni pekel« po znanih cenah.

Iz Novega mesta

u— V proslavo narodnega praznika 1. decembra in 18letnice uedinjenja prirede aktivni in rezervni oficirji v Sokolskem domu svečano zabavo.

u— Volitve v Zbornico TOI. V nedeljo se vrše tudi za naš in črnomajski srez volitve v Zbornico TOI. Sporazumni obrtniški kandidat je poznani krojaški mojster g. Midorfer Alojzij, ki ima za namestnika g. Storiča Franca, peka iz Črnomlja. Ker se hoče prikazati drugega kandidata za sporazumnega opozarjamo obrtnišstvo, da tem beselam ne naseda in spontano glasuje za g. Midorferja.

u— Odložena kandidatura. Danes se je razvedelo, da je g. Grlic čevljarški mojster podal ostavko kot kandidat za Zbornico TOI.

u— Francoski krožek priredi drevo ob 20. v dvorani osnovne šole akademijo, ki bo obsegala poleg nagovora, recitacij in glasbenih točk tudi enodejanko »Črbiček pri mravljah«. Prireditelj poretita tudi gg. francoski konzul Rémyrand in prof. Lacroix iz Ljubljane. Po prireditvi bo v hotelu Metropol prijateljski sestanek v počastitev odličnih gostov. Pridite!

u— Požar sredi mesta. V sredo zgodaj zjutraj je nastal ogenj na podu posestnika in mesarja g. Ilje Goleša. Ker je bil pod lesen, na njem pa več bal stinjene slame, je ogenj kmalu zajel vse podlopje in ga uničil. Zaradi velike vročine sta poginila lastnika tudi dva prasca, ki sta imela svoj hlev pod podom. Gasilci so ubrali, da se ogenj ni razširil na sosednja skednja, ki sta natrpana s slamo in črmo. Ljudje, ki jih je sirena spravila na nogo, so že mislili, da je gorela ženska bolnica, ker je bil požar blizu nje. Domneva se, da je bil zažgal zločinski roka.

Iz Ptaja

u— Tragična avtomobilska nesreča se je zgodila na dan Katarininega sejma v sredo. Liningerjev avto, ki vozi na progi Maribor—Ptuj, je peljal po ozki Miklošičevi ulici, ki je bila polna kramarske roba. Zaradi gneče se je premikal zelo počasi. Kljub soferjevi pažnji pa je prišel pod vozilo 30-letni Alojz Zemljčič od Sv. Jurja ob Ščavnici in mu je zadnje kolo zlomilo obe nogi. Sofer je hitro pobral ponesrečenega in ga prepeljal na policijo, odkoder so ga spravili v bolnišnico. Nesreča se je zgodila po golem naključju in je sofer ni zakrivil. Menimo, da bi se take ozke a prometne ulice ne smele zastavljati s kramarskimi stojnicami, saj je dovolj prostora drugje, na primer v Prešernovi ulici na Slovenskem trgu in drugod.

u— Kino Ptuj. V soboto in nedeljo »Zlato iz Singapura« v nemškem jeziku.

Iz življenja na deželi

SE

Gospodarstvo

Manjši izvoz v oktobru — posledica valutnih sprememb

Carinski oddelek finančnega ministarstva objavlja podatke o gibanju naše zunanje trgovine v mesecu oktobru, ki so prav značilni, ker nam kažejo posledice znatnih valutnih sprememb ob koncu septembra odnosno prve dni oktobra. Kakor je znano, je prišlo zadnje dni septembra do padca francoskega franka, ki so mu pozneje sledile devalvacije valut v državah zlatega bloka in kmalu tudi v Italiji. Naravno je, da se je s tem vsaj začasno zmanjšala možnost našega izvoza v vse te države, pa tudi na drugih tržiščih je zavladala nesigurnost. Vse to je vplivalo tudi na naš izvoz. Medtem ko smo v juniju, juliju, avgustu in septembru zabeležili večji izvoz nego v ustrežajočih mesecih prejšnjega leta in je v septembru izvoz presegal lanski izvoz celo za 120 milijonov, smo v oktobru izvozili za 25 milijonov Din manj nego v lanskem oktobru, čeprav se je ves ta mesec v živahnem tempu nadaljeval izvoz pšenice. Zadnje mesece se je naš izvoz gibal takole v milijonih Din:

	1936	1935	razlika
junij	293,8	242,2	+ 51,6
julij	330,0	305,8	+ 24,2
avgust	372,3	310,4	+ 61,9
september	504,2	384,2	+ 120,0
oktober	468,5	493,5	- 25,0

Tudi uvoz je bil v oktobru manjši nego lani in je znašal 345,8 milijona Din. To je za 49,6 milijona Din manj nego v oktobru preteklega leta.

Navzlic manjšemu izvozu pa smo imeli v oktobru visoko aktivno bilanco, kajti izvozni presežek se je povzpela na 122,7 milijona Din (aktivnost trgovinske bilance v lanskem oktobru je znašala 98,1 milijona). Aktivni presežek se je torej povečal, to pa predvsem zaradi tega, ker je uvoz v še večji meri nazadovalel nego izvoz.

Aktivna bilanca v oktobru je povzročila, da je tudi naša trgovinska bilanca za 10 mesecev letošnjega leta postala aktivna. Kakor znano, smo imeli v prvem polletju visoko pasivno bilanco in je obstoj te pasivnosti vzbujal marsikje skrb za bodočnost, ki pa ni bila upravičena. Kar nam je pokazal razvoj trgovinske bilance v zadnjih mesecih. V juliju, avgustu, septembru in oktobru smo v naši trgovinski statistiki zabeležili izvozni presežek v višini 389 milijonov Din, ki je izravnal vso pasivnost, zabeleženo v prvem polletju. In smo ob koncu oktobra imeli za vseh 10 mesecev že aktivni presežek 20 milijonov. Naša trgovinska bilanca se je letos gibala takole: (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
prvo pol.	1631,5	2000,7	- 369,2
julij	330,0	312,7	+ 17,3
avgust	372,3	274,3	+ 98,0
sept.	504,2	353,1	+ 151,1
okt.	468,5	345,8	+ 122,7
jan.-okt. 1936	3306,4	3286,6	+ 19,8
jan.-okt. 1935	3268,9	3006,5	+ 262,4
jan.-okt. 1934	3042,4	2963,0	+ 79,4
jan.-okt. 1933	2700,6	2357,0	+ 343,6
jan.-okt. 1932	2353,7	2365,3	- 11,6

Statistika za prvih deset mesecev nam izkazuje za 37 milijonov Din večji izvoz nego v prvih desetih mesecih lanskega leta.

Povečanje uvoza pa znaša 280 milijonov. V primeri z najslabšim letom 1932, smo letos v desetih mesecih izvozili za 1 milijardo Din več.

Izvoz v oktobru

Kakor smo že omenili je bil tudi v oktobru izvoz pšenice zelo živahen in smo v tem mesecu izvozili 5635 vagonov pšenice v vrednosti 91,3 milijona Din (lani smo v oktobru izvozili le pet vagonov pšenice). Nasprotno pa je bil izvoz koroze letos v oktobru mnogo manjši nego lani, kajti vsega smo izvozili le 324 vagonov koroze (lani 2355) v vrednosti 3,9 milijona Din (lani 25,0).

Nekoliko manjši je bil tudi izvoz fižola, ki je znašal le 271 vagonov (lani 440) v vrednosti 6,5 milijona Din. Svežega sadja smo izvozili tudi le 484 vagonov (lani 1549) v vrednosti 10,9 milijona Din (lani 29,2). Večji pa je bil izvoz suhih češpelj, čigar vrednost je znašala v oktobru 29,8 milijona Din (22,5). Hmelja smo v oktobru izvozili 155 vagonov za 37,8 milijona Din. Konoplje pa 221 vagonov (lani 253) v vrednosti 19,7 milijonov Din (18,3).

Izvoz goveje živine se je potrojil

Ze prejšnje mesece smo opazili naraščanje izvoza goveje živine zlasti odkar so se odprle možnosti za izvoz v Nemčijo. V preteklem mesecu smo izvozili 5673 glav goveje živine v vrednosti 10,4 milijona Din; lani v istem mesecu je znašal izvoz le 2412 glav v vrednosti 3,5 milijona Din. Medtem ko se je izvoz po številu glav povečal za okrog 150% se je vrednost v primeri z lanskim letom potrojila. Izvoz svinj je nekoliko popustil, očitno zaradi tega, ker nam spriči obilnega izvoza v zadnjih mesecih že primanjkuje blaga. V oktobru smo izvozili 23.706 svinj (lani 26.662) v vrednosti 35,0 milijona Din (lani 35,4).

Precej manjši je bil v oktobru tudi izvoz svežega mesa: 12,8 milijona Din (lani 28,2). Svinjske masti pa smo izvozili za 6,2 milijona Din (7,3). Zmanjšal se je v oktobru izvoz perja in puha, ki je znašal 6,4 milijona Din (lani 7,4) in izvoz jaje, ki je dosegel le vrednost 4,5 milijona Din (lani 10,0).

Izvoz lesa.

V primeri s prejšnjim mesecem se je izvoz lesa za malenkost dvignil, vendar je še hudo zaostajal za lanskim letom. V oktobru smo izvozili 4.026 vagonov gradbenega lesa (lani 7609) v vrednosti 38,2 milijona Din (66,4). Drv smo izvozili 261 vagonov (lani 1142) ogelja pa 81 vagonov (272) v vrednosti 0,4 milijona Din (1,4). Končno smo izvozili za 3,9 milijona Din lesnih izdelkov (lani za 4,7) in za 1,5 milijona Din železniških pragov (lani 0,1).

Ostali izvoz

Manjši je bil v oktobru tudi izvoz bakra, ki je znašal le 29,8 milijona Din (lani 39,2). Izvoz cementa se je skrčil na 2,6 milijona Din (lani 9,4). Izvoz ferofilicija na 0,1 milijona Din (lani 3,2). Izvoz sode pa je popustil na 1,3 milijona Din (lani 2,3). Povečal pa se je izvoz ekstraktov za strojenje na 8,3 milijona Din (lani 3,1) in izvoz kalcijevega karbida in cianamida na 8,3 milijona Din (lani 7,5).

Banjaluka, da je posebna komisija izvršila prevzem celotnega obrata. Komisiji je predsedoval predsednik upravnega odbora »Celuloze« pravni referent šipada g. Zarko Vlaho. Dela za modernizacijo in razširjenje obrata so se že pričela, tako da bo tvornica lahko v začetku februarja zaposlovala okrog 2000 delavcev.

Svetovna produkcija avtomobilov se je od leta 1932, potrojila. Po angleških podatkih je bilo na vsem svetu v letu 1935/36 (od 1. oktobra 1935 do 30. septembra 1936) izdelanih 5.680.000 avtomobilov nasproti 4.360.000 avtomobilov v letu 1934/35. Če upoštevamo, da je svetovna produkcija v letu 1932. znašala le 1.980.000 avtomobilov tedaj vidimo, da se je od tedaj že skoro potrojila. Navzlic temu pa svetovna produkcija še vedno zaostaja za približno 600.000 avtomobilov v primeri z najugodnejšim letom 1929, ko je bila svetovna konjunktura na višku.

Borze

27. novembra

Na ljubljanski borzi so oficijelni tedaj deviz ostali v glavnem nespremenjeni, le New York in London sta bila za malenkost čvrstejša. V privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8,63, za angleške funte pa je bilo povpraševanje po 241,50. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,5850, v angleških funtih po 241,25 in v grških bonih po 32, dočim so se klirniške naizmenice v liri nudile samo v Beogradu po 2,55. Nemški klirniški čeki stanejo v Ljubljani 14,08. v Zagrebu 13,9850, odnosno za 15. december 13,9258 in za konec decembra 13,90.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je notirala vojna škoda 377—379 brez prometa (v Beogradu zaključno po 377). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov, pač pa je bil zabeležen promet v delnicah šee-rane Osijek po 158—160 in v delnicah Gutman po 52.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2354.15—2368.75, Berlin 1743.03—1756.91, Bruselj 733.15—738.21, Curih 996.45—1003.52, London 212.11—214.17, Newyork 4304.76—4341.07, Pariz 201.97—203.41, Praga 153.44—154.54, Trt 227.70—230.78.

Curih. Beograd 10, Pariz 20.2725 London 21.3125, Newyork 435.125, Bruselj 73.57, Milan 22.9250. Amsterdam 236.10, Berlin 175, Dunaj 76.85, Stockholm 109.90 Oslo 107.10, København 95.15, Praga 154.0 Varšava 81.80, Budimpešta 85.75, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 377—379, za nov. — dec. 376 den., 4% agrarne 49.50—52, 6% begluške 69—70, 6% dalm. agrarne 65—65.50, 7% invst. 85—85.75, 7% stabiliz. 84—85, 7% Drž. hip. banka 86.50 den., 7% Blair 76.50—77.25, 8% Blair 86.50 den., delnice: Narodna banka 7000—7125, PAB 192—197, Trboveljske 255 bl., Sečera Osijek 157—160, Sečera Velič Bečkerak 700—900, Dubrovačka 260—320, Jadranska 350—500, Našice 800 bl., Gutman 50—55, Danica 40 den., Osječki levanica 120—180.

Beograd. Vojna škoda 377—375.0 (377) 6% begluške 69.60—69.75 (69.50), 7% invst. — (84.25), 7% stabiliz. 84.50 den., 7% drž. hip. banka 88 den. (88.75—89), 7% Blair 76.50—77 (76.50), 8% Blair 86.25—87.50, 5% srednjeročne obv. za javna dela — (100), Narodna banka 6980—7050 (7020), PAB 190.50—196 (195.50).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 27. novembra. Začetni tedaji: Pšenica: za dec. 118.875, za maj 117, za julij 106; koroza: za dec. 105.625.

+ Winnipeg, 27. novembra. Začetni tedaji: Pšenica: za dec. 107.25, za maj 109, za julij 107.625.

+ Novosadska blagovna borza (27. t. m.) Tendence mirna. Pšenica (78 kg): baška, sremska, slavonska 155 — 156; banatska 153 — 156; baška ladja Tisa 161 — 162; ladja Begej 161 — 162; ladja Kanal 158 — 160; baška in banatska ladja Dunav 159 — 161; sremska ladja Dunav 160 — 162; sremska ladja Sava 159 — 160. Rž: baška 125 — 127.50; ječmen: baški in sremski, 64 kg 110 — 112.50; jari 68 kg 122.50 — 125. Oves: baški, sremski in slavonski 104 — 105. Koroza: baška in sremska 100 — 102; banatska 98 — 100. Moka: baška in banatska 237.50 — 247.50; »2« 217.50 — 227.50; »5« 197.50 — 207.50; »2« 177.50 — 187.50; »7« 140 — 150; »8« 105 — 110. Otrob: baški, sremski, banatski 76 — 81. Fižol: baški belji brez vreč 215 — 220; z vrečami ladja 225 — 230.

BOMBAZ

+ Liverpool, 26. novembra. Tendence mirna, zaključni tedaji: za dec. 6.49 (prejšnji dni dan 6.48), za maj 6.47 (6.45), za okt. 6.22 (6.19).

Borba s ciganoma

Ljubljana, 27. novembra.

Danes so pripeljali iz Medvoda v ljubljansko bolnišnico mladega cigana, ki ima na nogi rano od revolverskega strela. Ranjen cigan se piše Josko Goman in je bil z nekim svojim pajdašem aretiran od orožnikov. Goman in njegov pajdaš sta postala sumljiva, ker sta v zadnjih dneh menjavala precej denarja. Neki sta izmenjala celo ti-sočak. Vse to je kazalo, da sta si denar pridobila na nepošten način ali pa, da sta morda celo v zvezi z zločinci, ki so umorili šentiljskega postarja.

Orožniki so oba sumljiva cigana aretirali, med potjo pa sta cigana navajala na kaplarja Vintiča, ki je v silobranu streljal z revolverjem. Goman je ranil v nogo, drugi cigan pa je utekel.

Iz rudarske službe

Beograd, 27. novembra. AA. Premeščen je kot inspektor 4. skupine 1 stopnje k oddelku za upravo državnih rudarskih podjetij inž. Ivan Kralj, dosedajni ravnatelj državnega rudnika v Velenju.

Koestlin

BON-BON glavno zastopstvo za dravsko banovino
BON-BON, Ljubljana, Miklošičeva c. 30.

Sport Sokol

Jutrišnje prireditve

Dopoldne na Kodeljevem, popoldne pa na igrišču Reke ob Tržaški cesti

Ker je prvenstveni nogometni spored v Ljubljani že izčrpan, so se najuglednejši med amaterskimi sporazumi za nekatera prijateljska srečanja.

Mladika : Hermes

Zanimivo nogometno prireditev bo organiziral SK Mladika v dopoldanskih urah na Kodeljevem. Mlado moštvo Mladike boče v tekmi z rutiniranim moštvom Hermesa poskusiti svoje sile, s katerimi se je tako lepo plasiral v letošnjem prvenstvu II. razreda. Ker sta oba nasprotnika znana po svoji dobri igri, bo to srečanje gotovo zanimivo, posebno ker se srečata baš ta dva le redkokdaj med seboj. V predtekmi ob 9.30 bosta zaigrala juniorski moštvi Mladike in Most.

Reka : Jadran

Ni še pozabljeno, kako je Jadran v zadnji prvenstveni tekmi v II. razredu Reki zagodel za slovo. Da se primerno revanšira in dokaže, da je bila kriva poraza le trenutna indispozicija v moštvi, je Reka povabila Jadrana na svoje igrišče na prijateljski derby. Kakor vse dosedaj odigrane tekme med tema kluboma, bo brez dvoma tudi ta najboljša reklama za lep nogometni sport. Moštvi nastopita v najmočnejših postavah.

Pričetek tekme bo ob 14.15 na igrišču Reke ob Tržaški cesti.

Službene objave LNP

(Službeno št. 1, seja k. o. 24. t. m.)
1. Vzmetla se na znanje opravičilo: Pavška Alberta, Korotan-Lj., Rohačka Janeza, Mladika, in se igralca pozove na Prihodno sejo k zaslišanju. 2. Svoboda-Lj. se poziva, da v zadevi izključitve Svaigerja Miroslava navede priče, da je igralce nastopili v tujem klubu. 3. Zabeležilo se izključitve: Ermana Adolfa, Reka, in Primožica Antona, Olimp, na tekmi Olimp-Reka 8. t. m., Hacerja Leopolda, Ljubljana, na tekmi Ljubljana-Korotan jun. 8. t. m., Škerjanca Viktorja, Moste, na tekmi Jadran-Moste 15. t. m. 4. Na Prihodno sejo se odloži kazenske zadeve zoper Habichta Josipa, Svoboda-Lj., Jevca Ivana, Korotan-Lj., Vodopivca Josipa in Kosa Franca, Daak, Kovarčiča Alfonza, Kamnič, Venačarja Svelozarja, Maribor, Kosa Josipa in tovariš, Daak, Klemenca Josipa in tovariš, Rečje, 5. Kaznujejo se: Verbec Anton, Mladika in Kelbel Alojzij, Moste, po § 18. k. p. s 14dnevno zabrano igranja od dneva objave. Jakše Anton, Svoboda-Lj., po § 32. k. p. z dvomesečno zabrano igranja od dneva objave. Zemljak Slavko, Svoboda-Lj., po § 18. k. p. s 14dnevno zabrano igranja od dneva objave. Trček Ciril, Korotan-Lj., po § 18. k. p. z enomesečno zabrano igranja. Petrin Franc, Laško, po § 18. k. p. s 14dnevno zabrano igranja od dneva objave. Tkalac Ivan, Slavia-Pj., po § 30. 31 k. p. s 14dnevno zabrano igranja od dneva objave. 6. Prihodna seja k. o. bo mesto 1. decembra izjemoma v ponedeljek 30. t. m. — Logar, tajnik III.

Službeno št. 1, seja p. o. 23. t. m.
S pravico nastopa 25. februarja in 25. maja 1937 za Ljubljano Cankar Blagoslov; čita se za Bratstvo Farnik Bodo, verifikacija bo sledila po odgovoru CK. Zavrne se preklic Fijavca Vladimirja za Maribor, ker ni plačana taksa. Večjeje se po § 8. III. spl. pr.: za Gradjanski Banek Zlatko do 31. decembra 1940; Mitnikovič Minko do 31. decembra 1939; Zivanovič Ljubisav do 31. decembra 1942. Verifikacija Hojkerja Viktorja za Ptuj se bo izvedla po preletni kazni. Pozi se Reka, da v treh dneh predloži izkaznico Cankarja Bogoslava. Gradjanski prejme v zadevi verifikacije Branovića Vinka poseben dopis. 7. Na Podlagi sodniških poročil se predajo k. o.: Kolar Josip, Slavia-Pj., Žižek Slavko, Drava; s takojšnjim suspenzom Razinger Stanko, Bratstvo. 8. S. o. se preda es. Stiglič, ker ni sodil tekme 22. t. m. 9. U. o. se preda Rapid, ker ni oddal postave moštva na tekmi Proti Muri 22. t. m. 10. Poziva se Amater, da v roku 14. dni nakaže 100 Din za p. f. s tekme Amater-Slovan 22. t. m. 11. Zalog se poziva, da v roku treh dni predloži dokaz, da je izključil Kosec Ciril na tekmi Zalog-Mengeš 25. oktobra t. l. po izključitvi ponovno igral. Obenem se poziva vodja moštva Mengša da zadevno poda svojo izjavo. 12. S. o. se vrne zadeva es. Kosa s prošnjo, da jo točno obrazloži. — Peric, tajnik I.

Službeno št. 1, seja s. o. dne 26. t. m. Delegirajo se k tekam 29. t. m.: Amater—Korotan Sketelj, Maribor—Celje Lukežič, Maribor—Rapid rez. Bergant, Rudoljica—Gorenjec Jordan. Mladika—Hermes Straus, Reka—Jadran Dolinar. — Delegirajo se k tekam v korist LNP 1. decembra t. l.: Ljubljana—Slovan komb. jun.—reprez. jun. Stiglič, Ljubljana—Zeleznik Deržaj, Celje—reprez. ostalih celjskih klubov Vebler, Maribor—Rapid Kopic, CSK—Gradjanski Lichtenberger. Ptuj—Drava Klippettätter, Korotan—reprez. Ljubljana I+II Joksič, Amater—reprez. ostalih trb. klubov Božič, Kovinar—Bratstvo Cimperman.

Olimp : Amater. Jutri ob 14. na Olimpijskem igrišču v Celju zanimiva podstavna prvenstvena tekma med celjskim Olimpipom in trboveljskim Amaterjem.

Sk Ljubljana. Jutri ob 14. igrajo juniorji prijateljsko tekmo z juniorji Slovane na našem igrišču. Postava moštva na oknu v tajništvo.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Moštvo, ki igra jutri ob 10. proti Mladiki na igrišču Mladike, je razvidno na oglasni deski v garderobi. Zbirališče ob 9. na našem igrišču.

Smučarski klub Ljubljana poziva vse tekmovalce, da se sigurno udeležijo treniranja v hitri hoji, ki bo jutri. Zbirališče točno ob 8. pred staro cerkvijo v Šiški.

Vremenska poročila s Kravca, dne 27. t. m.: Na Kravcu jasno in solnčno. Smučar na Velikem Zvohu dobra.

KUKSI

BISKVITI

CAJNA PECIVA

OBLATI

V VSEH BOLJAH

TRGOVINAH

Ljubljanska sokolska društva in 1. december

Uprave ljubljanskih sokolskih društev ponovno vabijo svoje članstvo, naraščaj in deo na interne proslave državnega in sokolskega praznika, ki bodo, po že objavljenem sporodu 1. decembra ob 11. dop. v sokolskih telovadnicah. Društvene uprave se udeležijo slavnostnih sej v sokolskem kroju, ostali pa v civilnih oblekah s znakom.

Prav tako vabimo vse sokolsko članstvo, da se polnoštevilno udeleži župne proslave, ki bo 30. t. m. ob 20. v veliki dvorani na Taboru. Svečane akademije se udeležijo članstvo in naraščaj v kroju z vsemi prapori, ostali pripadniki pa v civilni obleki s znakom. Vsi telovadni oddelki, ki nastopijo pri telovadni akademiji — Ljubljanski Sokol, Sokol I Tabor in Ljubljana — Vič — morajo biti v ponedeljek ob pol 20. v slačilnicah na Taboru, vsi društveni praporščaki pa najkasneje ob 1/220. v društveni pisarni Sokola I na Taboru.

Vabimo sokolsko članstvo, kakor tudi nacionalno javnost, da se vseh naših proslav udeleži v čim večjem številu. Zdravo! — Meddruštveni odbor.

Župna telovadna akamedija na Taboru.

V proslavo državnega in sokolskega praznika bo v ponedeljek na Taboru telovadna akademija s sporedom: 1. Sokolska koračnica, godba Sokola I Tabor. 2. »Hej Slovane«, godba in petje. 3. Juvaneč »Dvignimo srca...« poje sokolski pevski zbor. 4. govor župnega zastopnika. 5. Državna himna. 6. Uspomena, članice Sokola Ljubljana — Vič. 7. Olimpije, naraščaj Sokola I Tabor. 8. Vaje na visoki gredi, naraščajnice Sokola I Tabor. 9. Iz bratskega zagrlja, naraščaj Sokola Ljubljana — Vič. 10. olimpijske proste vaje, članice Ljubljanskega Sokola. 11. Vaje na drugo, člani Ljubljanskega Sokola. 12. raznoterosti članice Sokola I Tabor. 13. proste vaje, člani Sokola I Tabor. 14. Pesem sokolskih legij, godba in petje. Članstvo in naraščaj v krojih z vsemi prapori, ostali v civilni obleki s sokolskim znakom. K akademiji vlijudno vsi vabljeni.

Akademija Sokola Ljubljana — Vič. V proslavo državnega in sokolskega praznika priredi marljivo Sokolsko društvo Ljubljana — Vič v torek ob 20. v Sokolskem domu na Viču telovadno akademijo, pri kateri nastopijo vsi društveni oddelki in pa sokolski pevski zbor. Telovadne točke so skrbno pripravljene in bodo nudile vsem posetnikom lep užitek. Na praznik dopoldne bo ob 11. slavnostna seja z zaobljubo novega članstva, katere naj se udeležijo vsi pripadniki v velikem številu. Vse brate, ki imajo sokolski kroj, prosimo, da se seje in akademije udeležijo v kroju, ostali pa v civilni obleki s sokolskim znakom. K akademiji bratsko vabljeno članstvo in naraščaj ljubljanskih sokolskih društev in vsi prijatelji društva!

Sokolsko društvo Ljubljana-Štepanja vas vabi vse članstvo k predavanju, ki bo v nedeljo 29. t. m. ob pol 11. dopoldne v telovadnici. Predaval bo g. dr. Josip Mihelak. Vstopnine ni! Zdravo!

Novomeški Sokol bo praznoval 1. decembra zelo slovesno. Na večer pred praznikom bo v Sokolskem domu akademija s pestrim programom. Na sam praznik pa bo v domu po slovesnem bogoslužju v cerkvah ob 11. svečana seja Sokola.

Radio

Sobota, 28. novembra

Ljubljana 12: Pester program na ploščah. — 12.45: Vreme. Poročila. — 13. Cas, spored. obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vremenska napoved. — 15: Za delopust igra Radio orkester. — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19. Cas, vreme, poročila, spored. obvestila. — 19.30: Nac. ura: O našem narodnem blagu (g. Radovan Kazimirovič iz Beograda). — 19.50: Pregled sporeda. — 20: Zunanja politika (dr. Alojzij Kuhar). — 20.20: Poglejmo v Savinjsko dolino. Besedilo sestavil g. Janjo Kač, sodelujejo člani rad. igralne družine, Akademski pevski kvintet, vodstvo g. Jože Zupan. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Pojdimo na ples (igra Radio orkester).

Beograd 17.20: Pevski koncert in plošče. — 18.20: Klavirske skladbe. — 19.50: Operetna glasba. — 21: Zvočna igra. — 21.30: Narodne pesmi. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — Zagreb 17.15: Koncert orkestra. — 20: Pesmi s harfo. — 21: Zenski pevski kvintet. — 21.30: Lahka in plesna muzika. — Praga 19.30: Pester glasbeni program. — 22.15: Plošče. — 22.20: Lahka godba in ples. — Varšava 19.30: Koncert orkestra. — 21: skladbe za čelo in klavir. — 21.30: Lahka glasba. — 22.30: Plošni komadi s plošč. — Dunaj 12: Plošče. — 16.10: Citraški koncert. — 19.15: Prenos opere »Orlovo«. — 22.30: Klavirski koncert. — 23.00: Umetniška soara (plošče). — 24: Ciganška kapela iz Burdimpešta. — Berlin 19: Močan program. — 20.10: Koncert voljaške godbe. — 21: Najlepše melodije. — 22.30: Zabaven program. — 24: Ples. — München 18.50: Zabava po delopustu. — 19

Za madridskimi barikadami

Vladni miliciniki odbijajo za kupi težkega kamena napad Francovih čet

Slutnja ali slučaj?

Tragične napovedi Williama Steada

Med nebom in zemljo je, kakor pravi pesnik, mnogo stvari, ki jih mi s svojim umom ne moremo dojeti. Moderni svet se bolj ali manj odteguje vplivu praznoverja in vse, kar so nekoč proglašali za »nadnaravno« sprejema s skepto. Vendar pa je še marsikaj, nad čemur bi se lahko zamislili. Kaj naj rečemo n. pr. o sledečem, zgodovinsko potrjenem dogodku, kam naj ga uvrstimo s svojimi zdravimi petimi čuti?

V začetku l. 1893. je izšel v znanem angleškem časopisu »Review of Reviews« fantastičen opis srušene ladijske nesreče, ki je potekal izpod peresa slovitega angleškega časnika Williama Steada. Stead se je bil takrat pravkar vrnil z nekega potovanja v Ameriko in je popisal v zgodbi, ki naj bi se izvršila približno 20 let pozneje, dogodek med neko vožnjo v Ameriko, ki naj bi se je udeležil tudi on sam.

Nova ladja, pravo čudo napredujoče tehnike, je odplula na svoje prvo potovanje preko velike luže. Poveljnik te ladje je zaslužni pomorski častnik in osebni prijatelj Steadov, kapitan Edward J. Smith, mož, ki je že tedaj poveljeval prvim prekomornikom.

Ethel Dupontova

Katero se je zaročil sin ameriškega državnega predsednika, Franklin Roosevelt. Dupontova je hči znanega ameriškega oboroževalnega magnata, ki je odločen politični nasprotnik državnega predsednika.

Moderni politiki in državniki naskakujejo Ženevo

Znana karikaturista Derso in Kelen sta naslikala med drugim tudi to sliko za bar nove palače Društva narodov v Ženevi. Slika predstavlja naskok na Ženevo l. 1602., kakor je razvidno iz naslikanih vojaških noš — toda vojaki, ki tu naskakujejo to mesto, imajo obraze odličnih sodobnih politikov in državnikov. Kelen pravkar popravlja ramo de Valeri, Derso dovršuje Edena, nasproti negušu opazi dr. Goebbelsa l. t. d.

Društvo zastojkarjev

Da je na svetu mnogo zelo čudnih društev, je stara ugotovitev, da pa so imeli v Marseilleu celo društvo zastojkarskih potnikov, je vendarle malo huda.

Ze pred daljšim časom je marseilska policija opazila, da mora biti kjerkoli v tem starem pristaniškem vele mestu neka ilegalna »centrala«, ki oskrbuje potepuhe in svetovne potnike s potnimi leti in drugimi dokumenti. Po dolgotrajnem tiskanju so vendarle odkrili »Društvo zastojkarskih potnikov«, ki je šlo več sto članov in je imelo svojo posebno, zelo moderno urejeno pisarno. Na zunanji je bila ta pisarna videti kakor resna potovalna pisarna. Posebnost tega društva je bila ta, da je dajalo svojim članom zelo natančne in preizkušene navsote, kako naj postopajo, da bodo mogli brez vozovnic potovati z vsimi prometnimi pripomočki po svetu sem in tja. Policija je seveda storila vse, da bi se prijeli vsi člani društva, v kolikor so trenutno na zastojkarskih potovanjih.

Zadnja vožnja s konjskimi omnibusi

Pariz je bil okrog začetka novega stoletja med prvimi vele mestimi, ki so od konjskih omnibusov preselila na avtobuse. Še mnogo je Parizianov, ki se spominjajo težkih voz s tremi konji in s sedeži celo v »prvem nadstropju«, ki so tedaj skrbeli za osebni promet na pariških cestah in so bili tipičen znak teh cest. Le neradi so se Pariziani ločili od teh voz, ki jih vidiš še na tisočih slikah in radirankah starega Pariza. Sedaj so ob priliki prevzema razstave v francoski prestolnici izvele nekoliko teh voz iz muzeja. V svoje velike veselje so mogli Pariziani še enkrat na majhno potovanje s konjskimi omnibusi pred opero in Porte Saint Martin. Po tej zadnji vožnji so vozove spravili spet v muzej častne železnice v Compiegne, kjer morajo te prometne relikvije sedaj čakati na to, da jih ob kakšni priliki vendarle še enkrat spravijo na cesto.

Prekrščena filmska zvezda

Znana filmska igralka Carol Lombard podpisuje v sodnem poslopu v Los Angelesu listino, ki jo je prekrstila tudi uradno na to ime. Carol Lombard je bilo doslej namreč samo njeno umetniško ime.

Orgle za 20.000 funtov

Za svečanost kronanja kralja Edvarda VIII. so v Westminsteru opatiji naročili nove orgle. Te orgle so veljale 20.000 funtov sterlingov.

Izjema

Švicarski kanton Schwyz se lahko poba, da predstavlja njegov finančni sistem pravo belo vrano med deželami tega sveta. Doslej so v tem kantonu poznali namreč samo davke na imetje, vseh drugih davkov so se branili. Davčni zakon kantona Schwyz izira iz l. 1851. Ponovno so sicer poskušali, da bi ga dopolnili z uvedbo dohodninskega, dediščinskega in drugih davkov, toda doslej so bili ti poskusi zaman. Sedaj je pripravljen šesti predlog te viste in o njem bo kantonski svet sklepal 13. decembra.

Vrstniki pekinškega človeka

V neki jami pri Pekingju so odkrili dve okostji predpotopnega človeka. Okostji sta pripadali bržkone vrstnikom proslulega pekinškega človeka. Kitajski učenjaki sedaj natančno preiskujejo najdbo.

Gočno plačuj »Jutru« naročnino Varuj svojcem zavarovalnino

100.000 dolarjev za filmsko idejo Dobrih tekstov za film je zelo malo, zato jih plačujejo z ogromnimi vsotami

Ameriška pisateljica Fannie Hurstova je prejela od neke filmske družbe, da sme ta predelati nje, še ne objavljene roman »Great Laughter« za film, ogromni honorar 100.000 dolarjev. Filmski producenti so se pač prepričali, da je učinkovita arov najvažnejša podlaga za dober film. A število res dobrih tekstov je zelo omejeno in samo za takšne tekste seveda plačujejo takšne honorarje.

V Ameriki pregledujejo večino gledaliških iger in romanov, še preden se objavijo, v tem smislu, da-li so uporabni za film in če ima filmski producent vtis, da je v takšnem delu zaroček privlačnega filmskega rokopa, more avtor zahtevati

neverjetne honorarje. Tako so plačali 60 tisoč dolarjev za roman »Hurricane«, dočim je prejel Sidney Kingsley za »Dead End«, še preden je to delo prišlo na oder, 30 tisoč dolarjev. Za dela, ki so bila že objavljena in ki so se izkazala za uspešna, so filmski honorarji pogostoma še višji. Tu ima rekord Nobelov nagradjenec Sinclair Lewis, ki je prejel za svoj »Dodsworth« nič manj nego 150.000 dolarjev, najvišji filmski honorar, s katerim se lahko ponaša kakšen avtor. Neki seznanjen honorarjev, ki so jih filmske družbe plačale samo v New Yorku v letih 1933 do 1935, izkazuje za vsako leto več nego dva milijona dolarjev.

Boginja usmiljenja — iz kamna

Pri japonskem mestu Takasakiju so postavili ta 50 m visoki kip boginje usmiljenja. Kako veliko je to kamenito delo, je najbolje razvidno iz primerjave s tremi delavci na roki boginje.

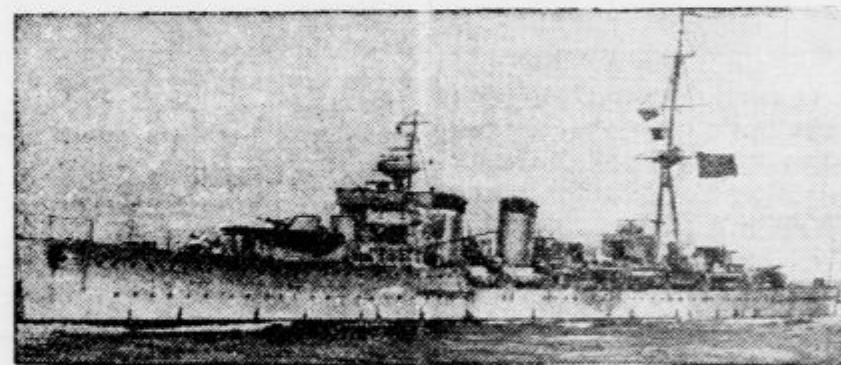
Toplomer v želodcu

Iz Černovic v Bukovini poročajo o neverjetni zgodbi iz tamkajšnjega zdravilišča za duševne bolezni. Nekemu pacientu, ki je trpel za malarijo, so vtaknili toplomer pod pazduho, da mu izmerijo temperaturo. V trenutku, ko ni nihče pazil nanj je mož toplomer požrl. Z Roentgenovskimi so mu ga odkrili v želodcu. Bolniška so spravili v kirurški oddelk delne bolnice, kjer so mu z operacijo izvlekli toplomer. Zdravnik, ki je to operacijo izvršil, je izjavil, da je toplomer tedaj, ko so potegnili iz želodca, kazal temperaturo 43 stopinj.

Povratak nemške odprave na Himalajo

V Monakovo so se vrnili živi in zdravi člani letošnje nemške ekspedicije na Himalajo. V Sikkimu se je ta odprava mudila štiri in pol meseca ter je preplezala Siniolchu (6691 m), Simvu (6550 m), Nepal Peak (7150 m) ter druge, nad 6000 m visoke vršace v okolici Kančencenge. Vreme je bilo večinoma slabo. Na povratku skozi indijsko mesto je ekspedicija že izvršila priprave za naslednjo nemško odpravo. Nemci nameravajo prihodnje leto naskočiti namreč »goro strahu«, doslej nepremagani Nanga Parbat.

Španska vladna križarka »Miguel Cervantes«

na kateri je nastala v kartagenski luki skrivnostna eksplozija. Poročilo madridske vlade je poudarjalo, da je postala ta križarka žrtev torpeda iz podmornice neke tuje sile, ker Francova mornarica nima svojih podmornic. Angleži si prizadevajo najti drugo razlago, ki bi ne bila tako nevarna za svetovni mir.

Prepoved lova na avtograme

Ljudje, ki lovijo avtograme, so velika nadloga in mnoge veličine filmskega, gledališkega in sportnega sveta zato principialno ne dajejo svojih podpisov nikomur. Japonci so znani kot najbolj vpljudni ljudje na svetu, vsaj na zunanji, pa so se morali baviti tudi z vprašanjem avtogramov v zvezi s svojo olimpiado l. 1940. Na berlinski olimpiadi so nedogledne čete lovcev na podpise napadale sportnike in marsikateri med temi se je moral nekoliko tisočkrat podpisati. Da izgubi poedini avtogram pri takšni množestveni fabrikaciji precej svoje vrednosti, za to se lovci, kakor je kazalo, niso posebno brigali. Na Japonskem pa se je pojavil sedaj predlog, da bi za čas tokijske olimpiade prepovedali vsak lov na avtograme. Kako bi bilo s to prepovedjo v praksi, je seveda drugo vprašanje. Lovci na avtograme so pogostoma silno žilavi in si znajo priskrbeti podpise tudi od oseb, ki jim jih principialno nočejo dati.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Obiskovalec bolniku: »Kje te pa boli?«
Bolnik: »V možganih.«
Obiskovalec: »Pa si poklical zdravnika?«
Bolnik: »Veš, zaradi te malenkosti pa ne potrebujem zdravnika!«

A NEKDOTA

Molier je po dolgi bolezni srečal nekega možakarja, katerega je le bežno poznal. »Vi, Moliere?« se je začudil možakar. »Mislim sem, da ste že dolgo mrtvi!« — »Lep prijatelj ste vi,« je zagodrnjal Moliere. »Še na moj pogreb niste prišli!«

Ko so nekoč slavnega komika Wenzla Scholza v revolucijem letu 1848, vprašali, kaj je storil za domovino, se je odrezal: »Tresel sem se za domovino!«

VSAK DAN ENA

»Kako ste mogli prelomiti častno besedo, ki ste mi jo dali?«
»Ni bilo mogoče drugače. Toda pripravljen sem, da vam dam drugo!«

(Muskotek)

R. URBAN:

Vstajenje gospoda Treeja

Roman

In res ni dolgo trajalo, da se je od spodaj razločno začelo brnenje električnega zvonce, s čimer je bila izpovedba gospodične Adlerkreuzove v tej podrobnosti neizpodbitno podprta.

Wembleyski seržant je naznanil višjemu nadzorniku, da je spodaj v veži zbranih že mnogo ljudi, ki so prišli na pogreb gospoda Treeja. Zastopnik pogrebnega zavoda vprašuje, ali smejo priti po mrliča.

»Prav za prav bi morali pogreb dovoliti,« je menil Robin. »Kje je doktor?« Po daljšem iskanju so našli policijskega zdravnika dr. Wooda spodaj v knjižnici, kjer se je bil skril za nepredirnimi oblaki dima in za kupom knjig. Zdal je šel z Robinom na vrh in ugotovil, da je mrlič v težki srebrni krsti res mrtev. Nato sta morali sobarici in vrtnar z ženo potrditi, da je truplo v resnici truplo gospoda Treeja. Ko je bila tozadnja listina podpisana, so poklicali može, da zabijejo krsto.

Robin in Barton sta stopila na galerijo in pogledala v vežo, kjer so se bili žalni gostje že zagibali.

»Stavim,« je rekel višji nadzornik, »da je onile

6 človek, ki pravkar govori z redarjem, brat umorjenega zdravnika.«

»Mogoče,« je dejal Barton; »videti mu je, da ga je bratova strašna smrt hudo pretresla.«

Res je bil brat. Prihajal je naravnost iz svojega londonskega stanovanja, kjer ga je bil Scotland Yard pred piclo uro obvestil o nesreči. Robin je šel dol k njemu in ga ogovoril.

Zaradi nevarnosti sporazuma niso razen vrtnarja ne gospodična Adlerkreuzova ne hišni posli dobili dovoljenja, da bi spremili gospoda Treeja na zadnji poti. Dr. Wood se je bil z vlakom vrnil v London, ko je poprej še naročil, naj spravijo truplo umorjenega zdravnika v wembleysko mrtvašnico. Robin, Barton in seržant Mackenzie so šli spet v obednico, da bi tam nadaljevali zasliševanje. Prva sobarica ni vedela povedati nič bistvenega. Pač je pa trdila Alma, druga sobarica, da je v soboto o mraku, torej malo ur pred umorom, ko je šla s kuhinjsko dekle v Wembley nakupovat, pri vratih v park srečala sumljivo raztrganega moškega, ki je, ko sta se približala, jadrno izginil. Kuhinjska dekla je potrdila to izpovedbo, toda zastran nadaljnjih nočnih dogodkov ni bila nobena izmed njiju opazila kaj posebnega. Bolj zanimiva je bila izpovedba kuharice, ki je imela spalnico prav pod sobo umora. Ta se je bila mahoma zbudila iz svojega zdravega spanja, in zdelo se ji je, kakor da bi nekaj težkega padlo po tleh. Še nekaj časa je vlekla na uho, ker pa ni bilo ničesar slišati, je pogledala na budilko, ki je kazala četrta enajst, in znova zaspala.

Vrtnar in njegova žena nista vedela nič povedati. Nato so vnovič privedli slugo Stonea. Ta se je bil med tem očitno zbral in prvotna strunčnost se mu je bila vrnila. Dogodke v noči umora je takole popisal:

Okoli osmih je bil gospod Eugene Taylor po nekaj urah razgovora z bratom prišel iz pisalne sobe v vežo. Ob istem času se je vrnila tudi gospodična Adlerkreuzova in izpregovorila z gospodom Taylorjem nekaj besed, na kar mu je Stone pomagal obleči plašč in ga spremil k avtomobilu, ki je stal pred hišo. Nato je šel sluga gor h gospodu Taylorju, ki je sedel za pisalno mizo v delavnici umrlega gospodarja, ter ga vprašal, kje izvoli večerjati. Zdravnik si je naročil večerje v pisalno sobo. Stone mu je prinesel mrzel prigrizek in postal pozneje prvo sobarico po posodo. O poli desetih je šel spet na vrh in vprašal dr. Taylorja, ali še kaj želi. Zdravnik je rekel, da ne, in poslal slugo spat, na kar je šel le-ta res v svojo sobo in legel. O poli enajstih se je zbudil, in bilo mu je, kakor da bi nekdo tiho odpiral hišna vrata. V polspanju je menil, da se je dr. Taylor premislil in se vendarle sklenil peljati domov. Vsekako Stone temu ni prisojal pomena, ampak je spal dalje. Šele drugi dan se je spomnil tistega šuma pri vratih, ko dr. Taylorja ni našel v njegovi sobi. To ga je potrdilo v domnevi, da je šel zdravnik domov spat, in šele ko je našel pisalno sobo zaprto, se je zbudil v njem sum, da nekaj ni v redu.

Tako je izpovedal sluga.

»Ali se ni enkrat oglašil nočni zvonec nad vašo posteljo?« je zdaj vprašal Barton.

»Ne,« je malce zamolklo odvrnil Stone, in kotički ust so se mu skrivili.

»Ali niste šli tudi po polnoči še na vrh?«

»Ne!«

»Veste, Stone, kaj mi je žal?«

»Ne!«

»Žal mi je, da mi naš kazenski zakon ne daje možnosti, izposlovati zaporno povelje zoper vas, Boga zahvalite, da je tičal ključ na notranji strani vrat v sobo umora.«

Tedaj se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Stone se je iztegnil kvišku in rekel: »Gospod nadzornik! Mislite si kar vam drago. Pošten star vojak sem in s častjo osivel. Verjemite ali ne verjemite: Bog mi je priča, da nisem deležen tega umora!«

To reči se je rezko zasul in krenil proti izhodu. Nihče ga ni zadrževal.

»Morili prav za prav ne govorijo tako,« je rekel Barton, ko je bil sluga zunaj.

»Nekateri sem spravil na vesela, ki je še prepričevalneje zatrjeval, da je nedolžen,« je mirno rekel Robin. »A naj bo tako ali tako, vsekako lažeta Stone in gospodična Adlerkreuzova da se kar kadi.«

Seržant Cock je bil nekaj našel in je zdaj poprosil uradnika, naj gresta z njim v kopalnico. Prostor je ležal tik zraven sobe umora in zraven mrtvaške sobe, a vodila so vanj samo vrata s hodnika; drugih vrat ni imel. Višji nadzornik, ki je prvi stopil v kopalnico, je osupel ob stal, ko je zagledal krvave sledove v umivalniku in na brisači, ki je ležala zraven njega.

Kulturni pregled

Sto let Kollárjevega slovanskega programa

29. t. m. se zberejo praški slavisti skupaj z občinstvom številnih slovanskih organizacij k proslavi Kollárjevega imena in slovanskega programa: L. 1836 je izšla v časopisu »Hronka« razprava Jana Kollárja »O literarni vzajemnosti med kmeny a narečnimi slavskými«, ki jo je pisec naslednjega leta prevel v nemščino in izdal v posebni knjigi z naslovom »Ueber die literarische Wechselseitigkeit zwischen den verschiedenen Stämmen und Mundarten der slavischen Nation«. Šele v tej izdaji je postal Kollárjev spis dostopen širšemu slovanskemu svetu in je izvršil obsežno poslanstvo v duhu slovanske vzajemnostne misli.

Proslava stoletnice spisa, ki je postal magna charta slovanskega programa, zopet obuja spomin na Slovaka, ki mu tudi preporočeno gibanje na slovanskem jugu dolguje bvalnost za mnoge vzpodbude. Obširen Kollárjev zbornik, ki izide za sedanjega stoletja pri Slovanskem inštitutu v Pragi, bo podrobno prikazal, kako široko so segli kolobarji, ki jih je povzročil v slovanskem življenju Kollárjev spis. Vodilni slavisti vseh slovanskih narodov, med njimi za Slovence univ. prof. dr. Kidrič, opisujejo odmeve in vplive Kollárjeve drobne, vendar pa tembolj tehtne knjižice.

Jan Kollár je bil na tleh češkega preporoda že marsikatero brazdo. Izorano s plugom slovanske ideje. Predvsem so bili tu spisi učenega pravca Václava Fortunata Durycha (1735–1802), ki je utemeljil slavistične študije na Češkem in s svojimi deli »De slavobchemica sacri codicis versione« in »Bibliotheca Slavica antiquissima dialecti communis et ecclesiasticae universae Slavorum gentis« opozoril na širše možnosti slovanskega proučevanja. Za nadaljevanje slovanskega študija si je pridobil ogromnih zaslug Josef Dobrovský (1753–1829), oče slovanskega jezikoslovja in veliki organizator slovanskega preporoda (pri njegovem imenu moramo samo opozoriti na spis prof. dr. Kidriča, ki je izšel pred leti pri našem Znanstvenem društvu). A. J. Puchmajer, Jungmann, Antonin Marek, pesnik Jan Holý in tudi Václav Hanka, »odkritelj« ponarejenih staročeških rokopisov in učenec našega Kopitarja, nadaljujejo slavistično delo med Čehi.

Jan Kollár (1793–1852) je prinesel v drugo generacijo čeških slavistov slovanski temperament, pesniško navdušenje in romantično filozofijo. Mladega protestanta iz Mošovic v Turčanskem okraju na Slovaškem je idejno prav posebno opodil teološki študij v Jeni na Nemskem, kjer je prišel pod vpliv prosvetljenih protestantskih bogoslovcev. Kantove idealistične filozofije. Okenove »naturfilozofije« in nove nemške romantično usmerjene zgodovinske vede. Tako se je vrnil v domovino ves preroben, duševno razkvašen, poln plemenitega nemira in volje do narodnega dela. (Kako orugače vpliva na slovanske narode današnji nemški romantizem s svojim evanجيلom mržnje in nestrpnosti, imperialistične nadutosti in vere v zveličavnost tiranije, nasilja in vojne!). Jan Kollár je postal pomožni evangeličanski duhovnik v Budimpešti, pozneje pa vseučiliški profesor. Umrli je na Dunaju.

Njegov pesniški duh je pokazal največ zrelosti in sile v knjigi »Slávy deera«, ki združuje erotično hrepenenje in doživljanje s slovansko idejo. Ta Kollárjeva knjiga je postala brevir cele generacije in je odmevala tudi v poeziji slovanskega juga. Kollárju je uspelo, da v svojih slovanskih spvih združi elegično doživljanje slovanske preteklosti s preroškimi vizijami lepe bodočnosti slovanskih narodov, katerih značaj in dušo je pojmoval v duhu plemenitega Herderjevega humanizma. Knjiga »Slávy deera« je bila mnogo komentirana; prvi in najboljše komentar je spisal sam Kollár. Izmed ostalih Kollárjevih spisov je treba omeniti še zbirke slovanskih narodnih pesmi in knjige njegovih pridig in govorov; v slednjih je posebno zanimivo njegovo stališče glede reformacije, ki jo je skušal zblížiti s slovanskim duhom in nasloniti bolj na Husa in češke protestante kakor pa na Luthra in nemško evangeličansko cerkev. Izdal je tudi več potopisov in knjigo spominov. Kuriozno je Kollárjevo »znanstveno« delo »Staročita slavyanská« (1833) ki zastopa tezo, da je ožromna večina severnoitalijanskega prebivalstva slovanskega porekla. Za ta nazor je nabiral gradivo v

sami Italiji in nekritično nakopičil v njegov zagovor ogromno tvarine, vendar pa je bil ves trud jaoov, ker je pisec izhajal (podobno kakor pri nekaterih svojih razpravah naš Dav. Trstenjak ali v naših dneh Dav. Žunkovič) iz napačnih izhodišč. Kollárjev spis »Ueber die literarische Wechselseitigkeit« je izrazito programatski: z njim je pisec povedal, kako si zamišlja nadaljnji razvoj slovanske vzajemnosti. Njegovi načrti so mnogo manj romantični kakor se po navadi misli: Kollár skuša predvsem nakazati pota k literarni vzajemnosti, ki jo definira takole: »Literarna vzajemnost je skupna udeležba vseh dežel in plemen na duhovnih sadovih svojega naroda, je vzajemno kupovanje in čitanje vseh knjig, ki izhajajo v vseh slovanskih narečjih.« Kakor vidimo, je ta zahteva dovolj realna in se še danes na njo naslanja slovansko vzajemnostno prizadevanje. Opažamo pa, da je Kollár v duhu svoje dobe videl v Slovanih en narod, ki se je delil v plemena in narečja; terminologija, ki sega od Kollárja k Ilircem in odtod k nekaterim pojavom novejšega časa. Dr. Jan Slavik piše o Kollárjevem programatskem spisu: »Nad vsakim slovanskim kongresom, nad slehernim slovanskim zavodom, nad vsakim časopisom, posvečenim študiju slovanstva, so se dvigale in se še vedno dvigajo Kollárjeve programatske ideje.« (Slov. Prehled, oktober 1936).

Ceprav Kollárjev spis ni imel politične tendence, je vendar vplival tudi politično in pripomogel k zbliznitvi avstrijskih in Slovanov v skupnih bojih za narodni obstoj in napredek. Pravkar omenjeni Jan Slavik polemizira na citiranem mestu s češkim literarnim zgodovinarjem in kritikom Arnejem Novákom zastran politične strani Kollárjeve razprave. Novák sodi, da je nepolitičnost Kollárjevega spisa sama posledica Kollárjeve strahopetnosti; bal se je, da bi bil vzbudil dvom o svoji lojalnosti in je tako pokazal, da je bil zvest podanik Metternichove države. Dr. Slavik ugovarja Novákovemu naziranjju in sodi, da je bila Kollárjeva previdnost samo taktična poteza, ker ni hotel, da bi njegov spis postal žrtev cenzure. V tedanjih razmerah — v dobi najhujšega pritiska Metternichove reakcije — pa je pomenil že sam opis o literarni vzajemnosti Slovanov potrdilo zvestobe mladostnim revolucionarnim idealom.

Danes bi bil Kollár lahko zadovoljen s konkretnimi uspehi svojega slovanskega programa. Literarna vzajemnost napreduje mnogo bolj kakor se to splošno priznava, nihče seveda ne zanika onemoglosti slovanske ideje v vprašanih političnih od-

nosov med slovanskimi državami ali narodi, ki se geografsko tarejo med seboj. Kollárjev program vsaka doba prilagotuje svojim vodilnim idejam in potrebam. Njegovo pojmovanje Slovanov kot ene narodnosti se je z diferenciacijo narodnostnih posebnosti v 19. stoletju izpremenilo, ostale pa so ideje, ki jih je Kollár posnel že od starejših generacij čeških preporoditeljev in jim dal značaj jasno formuliranega kulturnega programa. Te ideje utegnejo kljubovati tudi novim razmeram in smere, kajti zavest, da smo si Slovani med seboj bližji z drugimi narodi, vendarle ni prazna fikcija; iz nje pa izvirajo posledice, kakor jih je pred sto leti daljnovidno naznačil pesnik in ideolog slovanske vzajemnosti Jan Kollár.

Zapiski

»Življenje in sveta prirose v prihodnji številki, ki izide kot priloga ponedeljskega »Jutra«, na uvodnem mestu zemljepisni članek o neraziskanih točkah in predelih sveta »Se zmerom bele lise«, nadaljevanje veseloje in duhovitega potopisa dr. Antona Debeljaka »Muta - Marbeg - Maribor«, na daljevanje izvirne proze pisatelja Antona Ingolčica »Strel pod okno« in Dumasovih »Treh mušketirjev« z Nörrentandersovimi ilustracijami. Dalje beležke o Jacquesu de Lacretellu, o uspelem slovanskem romanu (pri čemer bi bilo omeniti, da pisec poročila v »Pravdic« o Brežnikovi »Temni zvezdi« ni Tone Potokar, kakor smo tudi mi za beležili in kar nam je naš rojak te dni demantiral, daljšo beležko o postanku Flaubertove »Gospo Bovaryjeve« (P. Karlin) in Jezikovne pabčke A. Debeljaka. V tehničnem obzorniku in v ostalih rubrikah so razne zanimivosti in novosti, med besedilom pa številne ilustracije. Številka že po pestri vsebini opozarja nase in se vsakomur priporoča.

K članku »Dela Otona županičja« v novi izdaji« dostavljamo, da se ureditev prvega zvezka naslanja na antologijo »Mlada pota«, ki jo je uredil sam pesnik in da po temstakem urednik nove izdaje ni razbil vrstnega reda prvotnih zbirk, marveč je »Mlada pota« samo izpopolnil z vrsto pesmi iz prvotnih zbirk. Risa, ki je priložena drugemu zvezku, je delo samega pesnika in opozarja na njegovo likovno-umetniško poizkuse, kakor jih poznamo tudi pri Goetheju, Puškinu in mnogih drugih pesnikih.

Gostovanje ge. Matilde Kraljeve v ljubljanski operi. V nedeljo gostuje v Mali Floramye ga Matilda Kraljeva, ki se bo ob tej priliki prvič predstavila ljubljanskemu občinstvu. Ga Kraljeva, soproga našega znanega tenorista Ivana Gorskega, je slovanskega porekla, dasi se je rodila v Varaždinu. S pevečini študijami je pričela v Zagrebu, jih nadaljevala v Beogradu in dovršila v Berlinu. Angažirana je bila v Zagrebu, Varaždinu, Beogradu, Osičku in Novem Sadu. Njen prvi nastop na slovanskem odru bo nedvomno vzbudil pozornost in zanimanje občinstva. Razen ge. Kraljeve nastopijo še Gorski, Daneš, Zupan, Španova in drugi.

Nove izvirne knjige. Poleg del Otona Županičja, ki smo jih na tem mestu že

prikazali, so nam prinesli zadnji dnevi vrsto novih slovanskih knjig. Akademsko založba je izdala prvo knjigo »Kratka zgodovina slovanskega jezika«, ki jo je spisal univ. prof. Fran Ramovš in dva literarnozgodovinska člena univ. prof. dr. Ivana Prijatelja v knjigi z naslovom »Dostojevski in Tolstoj«. — Pisatelj Janke Kač, čigar roman »Grunt« je zbudil splošno pozornost in se uvrstil med najbolj čitane izvirne knjige, je izdal v lično opremljeni knjigi socialnozgodovinski roman »Moloh«. — Učiteljica Milica Stupanj je izdala pri založbi »Žena in svet« v Mariboru knjigo za starše in vzgojitelje »Težko vzgojiti otroka«. Spis obravnava v poljudni obliki mnogo življenjsko važnih problemov mladinske vzgoje in je vreden obče pozornosti. O vseh navedenih knjigah še približno podrobna poročila.

Dva mladinski knjižici. Kot 1. in 2. zvezek Podravske knjižnice (Podravska tiskarna, Maribor) sta izšli povesti »Sinček Smečulčice pri palčki« in »Sovražnik Janka in Metke«. Drugo povest je priredil Ivan Lavrenčič, obe pa sta ilustrirala Jože in Pavel Vokac.

Iz mladinskih mesečnikov. »Naš rod« prinaša v drugem zvezku med drugim nadaljevanje povesti O. Hudalesa »Ubežnik« (z ilustracijami Marije Tratnikove), Fr. Benka prozo »Vrabcice« s črno ovratnico (ilustr. Fr. Omahna), Joža Herforta živalsko povest »Mike«, Fr. Čička povest »Suha griza« (z ilustracijami H. Smrekarja), Golarjevo pravljico »Kako živali prežmujejo«, Ribičičevo prozo »Pravični Miklavž« (z ilustracijami Ksenije Prunkove) in dr. Izmed prispevkov v vezani besedi je treba omeniti pesmi Nuše Rapetove, M. Klopčiča, M. Kunčiča in J. Paulina. »Naš rod« urejuje urednik Josip Ribičič — »Zvonček« prinaša v 3. številki prozo Mare Novakove. »Na povratku z Miklavževga sejma«, nadaljevanje daljše povesti Antona Ingolčica »Trije dečki, trije junaki in Marijane željezno-Kokalj« Svetovni potepuhi. — Davorin Ravljen je prispeval »Tri cigane«, Stane Koprivnik črtico »Po Miklavžu«, Pavel Fleré pa nadaljuje svojega »Pavliha«. Tudi »Zvonček« je obilno ilustriran. Ureja ga pisatelj dr. Pavel Karlin.

»Nova Evropa« je priobčila v pravkar izšlem 11. zvezku zanimiv in dobo polemičen članek »Rusija in Jugoslavija«, iz Peresa svojega urednika dr. Milana Čučina. V posebnem članku obravnava isti pisec zbornik, ki je prejšnji mesec izšel v Londonu z naslovom »Contemporary Russia and her relations with her neighbours«. Geograf dr. Branimir Gušić nam v članku »Rasčlanjane planina u Bugarsko« pove marsikaj novega iz demografske zgodovine Bolgarov. Dr. Aleksej Jelčić je zaštopan s člankom »Rusija i Bugarska pre pedeset godina«. Ob koncu poroča J. o knjigi »Das deutsche Volk klagt an«, ki je izšla nedavno v Parizu in ki razkriva strašno zaroto nacio-

nalnosocialistične stranke zoper mir in eedanje teritorialno stanje v Evropi. Knjiga dokazuje z nepobitnimi dokazi, da nemški nacionalni socializem po svojih načrtih in ciljih daleč prekaša cilje predvojnih Pan-germanov in proslule vojne ideje nemškega generalenga štaba v letih 1914–1918.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota 28.: Na ledeni plošči. Izven. Cene od 20 Din navzdol. Nedelja 29.: ob 15. uri. Tudi Lela bo nosila klobuk. 20 Din navzdol. ob 20. Konjoniška patrola. Izven. Cene od 20 Din navzdol. Ponedeljek 30.: Kadar se utrga oblak. Premierski abonma.

Nedelja v drami. Begovičeva igra »Tudi Lela bo nosila klobuk«, drama iz življenja dalmatinske provincijalke ima originalno risane figure in dalmatinsko obeležje. — Lan-gerjeva učinkovita vođna drama »Konjoniška patrola« je dosegla velik uspeh zaradi svoje priskrbi, s katero so zajete osebe legio-narjev. Obe drami je zrealiziral Bratko Kreft.

V proslavo narodnega praznika bo na predvečer krstna predstava Zigonove drame »Kadar se utrga oblak«. Dejanje Prika-zuje popoln propad družinskega življenja in imetja bogataša Kalana, katero si je pridobil na krivičen način.

OPERA

Sobota 28.: La Boheme. Premierski abonma. Nedelja 29.: ob 15. Mala Floramye. Izven. Znižane cene. Ob 20. Ples v maskah. Iz-ven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ponedeljek 30.: Zaprt.

Premiera Puccinijeve »La Boheme«. Delo je nanovo prevedel dirigent Niko Stipolčić, ki je zrealiziral in bo dirigiral opero. Protopolna nove načrte za inscenacijo je napravil inž. Franz. V glavnih partijah ge. Gjurgjenec in Župevčeva ter gg. Gostič, Betetto, Primo-žič, Kolacio in Zupan.

Nedelja v operi. Tjardovičeva opereta »Mala Floramye« bo topot z gostom go. Ma-tildo Kraljevo v naslovni partiji. Tenorsko partijo bo pel g. Gorski, Siora Bepa g. Da-neš, angleško miks gđe. Španova, nadalje sodelujejo: Peček, g. Zupan, ga. Kogejeva, g. Frelih, g. Simončič. Režiser: D. Zupan. Dirigent: dr. Svara. — V Verdijevi operi »Ples v maskah« nastopijo: Renato Janko, Rihard Frelan, Amalija Ojidekopova, Ulrika Golobova, Oskar Ribičič. Dirigent: A. Ne-fat. Režiser prof. Šost. Opera spada med najmočnejša Verdijeva dela, odlične kreaci-je sodelujočih so pripomoške do velikega uspeha.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER Sobota, 28.: ob 20.15. Janez Sonce, vitez z vrtnico. Nedelja 29.: ob 20.15. Janez Sonce vitez z vrtnico.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE:

Začetek ob 20.

Sobota, 28.: Pohujšanje v dolini šentflorjarski. C. Znižane cene. Nedelja 29.: ob 15. Ukročena turoglatka. Ob 20. Baron Trenk.

PRELJUBO VESELJE OTROK JE V TEH KNJIŽICAH.

Naj ga bodo deležni za MIKLAVŽA IN BOŽIČ!

Po Din 12 jih dobite v vseh knjigarnah. Po pošti jih razpošilja uprava »JUTRA«.

CENE MALIM OGLASOM

po 30 par za besedo. Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo ori, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisni in ženski se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na sifro ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštini položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejo se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak „Jutra“, Ljubljana.

Natakarico

blagajničarka za kavarno, potrebuje za tiskanje, ki deluje z gobico, Derinka Belić, Srem Mitroviča, 30418-1

Sprejemno takoj

dekleta, za vsa hitra dela, majhne posle, kuharice za privatne stranke in restavracije, odlične, s poslušnim, znanjem, francoske, mlade natakarice, namočene spretno majhne dame, dobre gospodinjice pri samostojnih gospodih in samostojnih gospah, Zagreb, Heca 30.1. telef. 73-71. Za odgovor poslati Din 3 v znamkah, 30441-1

Kuharico

dobro, štedljivo, sobarico in 2 učenci, iščem za fin pansion, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sposobne«, 30437-1

Trgovsko sodelnico

prejeto, mod. izvedeno poslovanje v manufakturi, dobro prodajalno, zanesljivo in pošteno, sprejemam, Ponudbe s preloženimi prijavami in zahtevno plačo na ogl. odd. Jutra pod »Trgovsko sodelnico«, 30438-1

Služkinjo

mlajšo, pridno in pošteno, za zbiranje odpadkov, sprejema Frank, Zelazka ul. 31, Predstaviti se v soboto dop. in v nedeljo dop. 30432-1

Poslovodkinjo

sposobno za bife in deli katene trgovino, izjavno v tem poslu, staro od 30 do 40 let, pošteno, popolnoma samostojno, ugovine znanje, s sestanem nemškega jezika in s kavejem, Na stop takoj, Ponudbe na Dušan Momičević Dargar, 30474-1

Krnzarski pomočnik

dobi takoj delo pri krnzaru Albert Frölich, Celje, Samostanska 8, 30469-1

Dajenc (ke)

Beseda : Din. tavek 5 Din. za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Fant

z modno solo se želi izdati v trgovini s modnim blagom, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 30460-44

Trgovskega

vajenca, sprejema trgovsko s poslovanjem v delikatesi v mestu, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 30445-44

Prodaj

Beseda : Din. tavek 5 Din. za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Praktična

Miklavževa darila, igrače vseh vrst, po nizki ceni, v veliki izbiri pri tržnici, P. M. SCHMITT, Pred škofijo 2, Lingerjeva 4, Ljubljana, 275-6

»Kraljica peč«

PATENT, se naloži le enkrat dnevno in gotovo den, Zahvalite se posredniku Zaloge A. Semenič in drug. telefon, Miroslavova cesta 15, 30420-6

Zima je pred vrati!

Lisice, kune, vidre dobi laško in sigurno s preloženim strupom 15 OLIN, Informacije daje Lykos, Zagreb, Jurjevska 8, 305-6

Tulipane

gomolje dobiše zopet pri Sever & Co. Ljubljana, 30471-6

G. Th. Rothman:

Gospod Kozamurnik gre na letovanje

78

Ko se je vrnil v letovišče, je rekel lastnici: »Draga gospa, toliko sitnosti sem vam že nakopal, da vam hočem za izpremembo storiti veselje. Fotografiral vas bom, in slika dobiše zastoj!« Nu lastnica je bila ponudbe zelo vesela.

Die Sitten

der Völkere, dr. Georg Buschan, ugodno prodam, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 30385-6

Glasbila

Beseda : Din. tavek 5 Din. za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Klavirsko

harmoniko, dobro ohranjeno, prodam po zelo ugodni ceni, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 30420-26

Sadje

Beseda : Din. tavek 5 Din. za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Jabolka

ohranjena, modno bobovec, Ananas, po 3. Din. Razposila je nova, Zecner Henrik, Ljubljana, Korosko, 30430-34

Kupim

Beseda : Din. tavek 5 Din. za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kožuhovina

se najugodnejše kupi in strokovno izdeluje pri JOSIP DOLENC, Sv. Petra 19, Telefon 22-62, 285-7

Parni kotel

70-80 m² na minimalni pritisku 8 do 8 atmosfer, rabljen dobro ohranjen, kupimo Ponudbe s ceno in vsemi podatki na ogl. zavod publicitas, Beograd, poštanski prebivalci 90 (opred. be. 15257, 30423-7

Železno blagajno

kupimo, Ponudbe s ceno: Oglasi Gornji grad mesto, Gornji grad, 30383-7

Stanovanje

dvosobno oddam v Copov ulici, Polzeve se Kolodvor, 18 pri biskupu, 30445-31

Dvosob. stanovanje

s pritlikavim oddam takoj, Polje na D. M. Polje 131, po 2 uri pop., 30380-21

Dvosob. stanovanje

s pritlikavim oddam takoj, Polje na D. M. Polje 131, po 2 uri pop., 30380-21

Sob. odda

Beseda : Din. tavek 5 Din. za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

lepo, centralna kurjava, hit telefon, bližina kavarn, Emmona, oddam, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 30387-23

Prazen kabinet

lepo, oddam nasproti ban. uprave s soprobo kuhinje in kopalnice samo boljši, vidni osebi. Ogled: Blewaisova 9. I. levo (so. Lota 12h do 18h, nedelja od 12h.), 30438-23

Sobo

lepo in solčno, v sredini mesta, oddam takoj ali 1. decembra, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra, 30380-23

Gospoda

sprejemno poceni v lepo sobo s okirbo ali brez, — Cesta v Rožne doline 3, — 30416-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom takoj oddam, Ulica na grad 9, 30454-23

Prenajeto sobo

in eno prazno oddam, Friskovec 6, 30468-23

Soba iste

Beseda : Din. tavek 5 Din. za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobico

preprosto s posebnim vzhodom iste, mladi gospod, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Franjo 1904, 30455-23a

Soba s hrano

lepo visokoškolsko-romantična za 15. december ali 1. jan. Najraje, po profesorji družini, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bojla družina«, 30473-23a

Kapital

Beseda : Din. tavek 5 Din. za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne vloge

kupite si, prodaste najboljšo, potem moje osarne, Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12, Telefon 38-10, 30298-16

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA KNAFLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Bukov les

neparjen, z robom v dolžinah 110 cm dalje, v širini 6 cm dalje, debelini 1 palca, zjamčeno brez razpok in po možnosti brez vej. Letna dobava, tedensko cca 25 m³. 25% jedra dovoljenega. Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod »Sušak«.

Oglasi v »Jutru« imajo vedno največji uspeh!

Redka priložnost

Velika in tepla eno-nadstropna

TRGOVSKA HIŠA

z lepim, velikim vrtom, na najlepšem in prometnem kraju v Hotedrsici blizu državne meje je iz prostih rok naprodaj, pripravna je za trgovino, gostilno, mesarijo in pekarijo. Hiša se nahaja v zelo dobrem stanu ter z lepimi prostori, sodno je bila ocenjena Din 80.000. — Kdor se zanima si lahko ogleda imenovano hišo št. 5, in se zgleda pri oskrbniku g. Karolu Brusu, posestniku v Hotedrsici št. 39 do 15. decembra 1936. HOTEDRSICA, dne 19. novembra 1936.

Glavno skladišče za Jugo slavijo: Hinko Mayer i drug. part. oddelek, Zagreb.

Posest

Beseda : Din. tavek 5 Din. za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Restavracijsko

posloplje, novo, moderno, prodam iz. letniška, kopalna točka, neposredna bližina Ljubljane, železniški, avtomobilni promet, Električna, vodovod, centralna kurjava, Prekresni gostinski lokali, sobe za tuje, kopalnice, kleti za vseh vrst, vin, lešenice, terase, verande, hlevi, obsežen gostinski vrt, Potreben kapital Din 300.000.— Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zlata za. ložba«, 304450-30

Razno

ZIMSKE SUKNJE, boljše vrste, Hubertus neprem. močljiv 250 Din, perilo in vsa praktična oblačila nudi po rek. klavnih cenah, PRESKER, Sv. Petra c. 14.

SRAJCE ZA GOSPODE,

modne poplin, ocele, razne športne, flanelaste, spalne srajce zimske in letne, spodnje gradl in barhent hlače, pidžame, bele, sive in črne delavne halje, volnene in bombažasto triko perilo dobiše najcenejše

v novi špeciální trgovini F. I. GORIČAR, Ljubljana — Sv. Petra cesta 30.

Da se nova trgovina vpelja, dobi vsak kdor kupi nad Din 25.— primerno reklamno darilce!

Praktikanta

s trgovsko akademijo SPREJME večje industrijsko-trgovsko podjetje. — Ponudbe nasloviti na oglasni oddelak »Jutra« pod značko »Ambicija«.

Med mestom

in deželo, posreduje Jutrov mali oglasnik

Ugodna prilika.

Miklavževa darila: igrače, razno galanterijsko blago ter modno perilo za dame in za gospode dobiše najceneje v veletrgovini:

IVAN SAMEC

Ljubljana — Mestni trg 21.

Sedaj ZA MIKLAJZA IN ZA BOZIČ dovolim IZREDEN POPUST 10% od vsega v detailni trgovini kupljenega blaga. Kot plačilo sprejemam tudi hranilne knjižice Mestne hranilnice in Ljubljanske kreditne banke.

Zapustila nas je naša nenadomestljiva soproga, mamica, stara mamica, sestra, teta in tašca

JERICA DOLENC roj. VERBIČ

v starosti 57 let previdena s tolažili sv. vere. Pogreb se bo vršil v nedeljo 29. t. m. ob pol 16. uri iz hiše žalosti, na župnijsko pokopališče na Vidmu ob Savi. Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek ob 8. uri.

Videm, Ljubljana, Postojna, Ljutomer, Maribor, Marenberg.

Žalujoče rodbine: DOLENC, KOROSEC, VERBIČ, GOMOLJ.

S strtim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da nas je po kratki in težki bolezni za vedno zapustila naša iskreno dobra, nad vse ljubljena in nenadomestljiva mati, žena, teta, svakinja, sestra in nečakinja, gospa

MARICA REMIC roj. SLUGA

poštna uradnica

Nepozabno pokojnico bomo spemili na zadnji poti danes ob 14. uri izpred mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo brala v cerkvi Marijinega Oznanjenja v ponedeljek 30. t. m. — Ohranili jo bomo v trajnem spominu!

LUDOVIK REMIC, trg. zastopnik, mož; MARIJA in JOŽE, otroka; PAVLA SLUGA, TEJA KENDA roj. SLUGA, sestre; in ostalo sorodstvo.

Nenadoma nas je zapustil v neizmerni žalosti naš srčno ljubljani soprogo, očca, brata, strica in svaka, gospod

VIKTORIN STEGNAR

VIŠJI SODNI OFICIJAL V POKOJU

Blagopokojnika prepeljemo iz Maribora v Ljubljano. Pogreb bo v nedeljo, dne 29. t. m. ob pol 3. uri popoldne iz mrtvaške veže Stara pot 2 na pokopališče k Sv. Križu. Maše zadušnice se bodo brale v stolnici Sv. Nikolaja. V LJUBLJANI, dne 27. novembra 1936.

IVANKA STEGNAR, soproga; MARJAN, VIDA, ANDRA, otroci; RAJKO, JOŽE, MARIJA, brata in sestra — ter ostalo sorodstvo.

Velika dražba

originalnih tvorniško-novih

„HIS MASTERS VOICE“

gramofonov

že od Din 600.— naprej

in popolnoma novih

„COLUMBIA“ plošč,

že od Din 20.— naprej

izdelanih v Angliji, se vrši od 2. do 5. decembra v skladišču špedicijske tvrdke

R. RANZINGER, Ljubljana

Masarykova cesta štev. 19